

KNO.430.3.2024

Nr ewid. 69/2024/P/24/001/KNO

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2023 r.
w części 24 – Kultura i ochrona
dziedzictwa narodowego
oraz wykonanie planu finansowego
Funduszu Promocji Kultury

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p. o. Dyrektor Departamentu
Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Sławomir Żyła

/podpisano elektronicznie/

Akceptuję:
Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli
Michał Jędrzejczyk

/podpisano elektronicznie/

Zatwierdzam:
Prezes Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, maj 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. OCENA OGÓLNA.....	6
3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	9
3.1. DOCHODY BUDŻETOWE	9
3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH	10
3.3. SPRAWOZDANIA	19
3.4. STAN PRZYGOTOWANIA DO ABSORBCJI ŚRODKÓW W RAMACH KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY I ZWIĘKSZENIA ODPORNOŚCI.....	20
4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY.....	22
4.1. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO	22
4.2. SPRAWOZDANIA	24
5. USTALENIA INNYCH KONTROLI.....	25
6. INFORMACJE DODATKOWE.....	28
7. ZAŁĄCZNIKI	29
7.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	29
7.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	30
7.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY.....	31
7.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	32
7.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	36
7.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	42
7.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	45
7.8. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY.....	46
7.9. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	49

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania budżetu państwa na rok 2023, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Ocena wykonania w 2023 r. planu finansowego Funduszu Promocji Kultury, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta Funduszu.

Określenie stanu przygotowania do absorpcji środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności¹.

Zakres kontroli

Realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efekty rzeczowe uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych.

Planowanie i realizacja przychodów FPK.

Planowanie i wykonanie kosztów FPK oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji.

Gospodarowanie wolnymi środkami FPK.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego² kieruje działem kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, obejmującym sprawy rozwoju i opieki nad materialnym i niematerialnym dziedzictwem narodowym oraz sprawy działalności kulturalnej, w tym mecenatu państwowego nad tą działalnością³. Obsługę Ministra zapewnia Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego⁴.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r.⁵ dochody budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w kwocie 7 071 tys. zł zostały wykonane w wysokości 21 007,6 tys. zł, co stanowiło 336,6% dochodów planowanych i 0,0037% zrealizowanych dochodów budżetu państwa. Kontrolowana jednostka⁶ zrealizowała dochody w wysokości 15 226,9 tys. zł, co stanowiło 72,5% wykonanych dochodów w części 24.

W ustawie budżetowej na rok 2023 wydatki budżetu państwa w części 24 zostały zaplanowane w wysokości 6 911 842 tys. zł. Plan wydatków został zwiększony o środki pochodzące z rezerw celowych budżetu państwa (100 952,1 tys. zł) oraz rezerwy ogólnej budżetu państwa (99 047,1 tys. zł). Plan po zmianach wynosił 7 111 841,2 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 6 631 165,7 tys. zł i stanowiły 93,2% planu po zmianach oraz 1,0053% wykonania wydatków budżetu państwa ogółem. Kontrolowana jednostka zrealizowała wydatki w wysokości 4 818 168,2 tys. zł, co stanowiło 72,7% wykonanych wydatków w części 24.

Ujęta w ustawie budżetowej na rok 2023 kwota wydatków budżetu środków europejskich w części 24 w wysokości 273 672 tys. zł została zwiększona środkami z rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 88 801,2 tys. zł do kwoty 362 473,2 tys. zł. Zrealizowane wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 283 750,1 tys. zł, co stanowiło 78,3% planu po zmianach oraz 0,3779% wydatków budżetu środków europejskich ogółem. Kontrolowana jednostka zrealizowała wydatki w wysokości 272 118,1 tys. zł, co stanowiło 95,9% wykonanych wydatków w części 24.

Z części 24 budżetu państwa finansowano funkcjonowanie podmiotów kierowanych przez dysponentów niższego stopnia, w tym dwóch drugiego stopnia, tj. dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie⁷ oraz Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, a także 301 dysponentów trzeciego stopnia, tj. dyrektora CEA i dyrektorów 266 szkół oraz placówek szkolnictwa artystycznego, Dyrektora Generalnego Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych⁸ i dyrektorów 33 archiwów państwowych oraz Dyrektora Generalnego MKiDN⁹.

¹ Dalej: KPO.

² Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: Minister) był od dnia 13 grudnia 2023 r. Bartłomiej Sienkiewicz; wcześniej Ministrami (dalej: ówczesny Minister) byli: Dominika Chorościńska (od dnia 27 listopada 2023 r. do dnia 13 grudnia 2023 r.) oraz Piotr Gliński (od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 27 listopada 2023 r.).

³ Art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, ze zm.).

⁴ Dalej: MKiDN.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm., dalej: ustawa budżetowa na rok 2023.

⁶ Tj. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach którego funkcjonuje dysponent główny oraz dysponent trzeciego stopnia w Urzędzie obsługującym Ministra.

⁷ Dalej: CEA.

⁸ Dalej: NDAP.

⁹ Zgodnie z zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (Dz. Urz. MKiDN poz. 67, ze zm.).

Sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych.

System kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.

Analiza porównawcza danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Szczegółowe informacje dotyczące dochodów budżetowych, wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich realizowanych przez poszczególnych dysponentów drugiego stopnia oraz ich procentowy udział w zrealizowanych dochodach/wydatkach w części 24 zostały przedstawione w załączniku nr 7.1 do niniejszej Informacji.

Minister jest dysponentem Funduszu Promocji Kultury¹¹ – państwowego funduszu celowego utworzonego na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych¹².

Zgodnie z art. 87 ust. 4 ustawy o grach hazardowych, wydatki Funduszu Promocji Kultury są przeznaczane na promowanie lub wspieranie:

- 1) ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym;
- 2) twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspieranie czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej;
- 3) działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego;
- 4) twórców i artystów, w tym w formie pomocy socjalnej;
- 5) zadań realizowanych w ramach projektów, w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych, z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 6) spłaty wieloletnich zobowiązań finansowych i związanych z nimi dodatkowych obciążeń zaciąganych przez instytucje kultury, dla których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, służących realizacji inwestycji z zakresu promowania i wspierania.

Ponadto, zgodnie z art. 87 ust. 5 ww. ustawy, dysponent Funduszu przekazuje corocznie, w terminie do dnia 30 marca następnego roku kalendarzowego, nie mniej niż 5% przychodu, o którym mowa w ust. 3, do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej na realizację zadań tego Instytutu.

Zrealizowane w 2023 r. przychody FPK wyniosły 303 126,6 tys. zł i były wyższe o 17% od planu według ustawy budżetowej na rok 2023 (259 000 tys. zł).

Koszty realizacji zadań FPK w 2023 r. wyniosły 276 499,9 tys. zł i stanowiły 94,8% planu po zmianach oraz 106,8% w porównaniu do planu według ustawy budżetowej na rok 2023 (259 000 tys. zł).

Stan FPK na koniec 2023 r. wyniósł 59 438,1 tys. zł i był wyższy od planowanego (1 534 tys. zł) o 57 904,1 tys. zł.

Kontrola w MKiDN została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., dalej: ufp.

¹¹ Dalej: FPK, Fundusz.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 227.

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie budżetu
państwa w 2023 r.
w części 24 – Kultura
i ochrona dziedzictwa
narodowego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

W wyniku kontroli 11,4% zrealizowanych w 2023 r. wydatków budżetu państwa w części 24 stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych.

W 2023 r. zrealizowane wydatki budżetu państwa w części 24 wyniosły 6 631 165,7 tys. zł, z czego szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto kwotę 756 232,1 tys. zł, w tym z przeznaczeniem na dotacje – 669 021,1 tys. zł.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości¹⁴, nie mające wpływu na ocenę ogólną wykonania budżetu państwa w części 24, polegały na:

- podaniu przez dysponenta części 24 do publicznej wiadomości – w związku z realizacją obowiązku wynikającego z art. 122 ust. 4 ufp – danych i informacji nieodpowiadających faktycznym planowanym wielkościom i celowi przeznaczenia środków publicznych w formie dotacji, co świadczy o nieprawidłowej realizacji zasady jawności gospodarowania środkami publicznymi, o której mowa w art. 34 ust. 1 pkt 3 lit. a ufp w związku z art. 33 ust. 1 ufp;
- opieszalych działaniach ówczesnego Ministra w celu ustalenia wysokości niewykorzystanych w 2023 r. środków finansowych przeznaczonych na realizację programów wieloletnich¹⁵ i dokonaniu dopiero pod koniec III kwartału i w IV kwartale 2023 r. blokady planowanych wydatków, podczas gdy już w I półroczu 2023 r. zachodziły przesłanki (tj. opóźnienia w realizacji programów wieloletnich) zablokowania części wydatków na te cele w łącznej kwocie co najmniej 125 000 tys. zł;
- niezawnioskowaniu przez ówczesnego Ministra o korektę zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, przyznających środki rezerwy ogólnej budżetu państwa, jak również na niepodjęciu przez niego decyzji o blokadzie wydatków, mimo że dwa zadania finansowane ze środków rezerwy ogólnej zostały zrealizowane w całości, a niewykorzystane środki w łącznej kwocie 528,3 tys. zł zostały zwrócone na rachunek Ministerstwa.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na wysokość zaplanowanych a niewykorzystanych środków budżetowych w części 24 w łącznej kwocie 480 675,5 tys. zł (tj. 6,8% planu po zmianach), z czego 277 145,1 tys. zł zostało zablokowanych na podstawie decyzji ówczesnego Ministra oraz Ministra. Przedmiotowa uwaga dotyczy również planu finansowego dysponenta trzeciego stopnia (Urzędu obsługującego Ministra), który nie wydatkował środków w łącznej kwocie 21 291,9 tys. zł, stanowiącej ponad 12% pierwotnie planowanych wydatków.

Zważywszy na fakt, że na etapie prac planistycznych, rozpoczętych w 2022 r., a dotyczących budżetu roku 2023, ówczesny Minister był inicjatorem zwiększenia środków finansowych w części 24, niewykorzystanie ww. środków może świadczyć o niewłaściwym rozpoznaniu faktycznych potrzeb, jak również o niewłaściwym nadzorze nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek oraz wykorzystaniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 24.

W kontekście wysokości niewykorzystanych w 2023 r. środków budżetowych NIK zwraca uwagę na skalę wystąpień ówczesnego Ministra do Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie budżetu części 24 ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa, w tym na zadanie, które nie wymagało

¹⁴ Oceny dokonano z uwzględnieniem kryterium rzetelności.

¹⁵ Tj.: „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” oraz „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”.

**Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie w 2023 r.
planu finansowego
Funduszu Promocji
Kultury**

niezwłocznego wsparcia finansowego¹⁶. Należy podkreślić, że we wnioskach o przyznanie środków rezerwy ogólnej budżetu państwa ówczesny Minister każdorazowo oświadczał, iż z przeprowadzonej analizy możliwości zwiększenia wydatków będących aktualnie w dyspozycji MKiDN wynika, że bez dodatkowych środków z rezerwy ogólnej nie będzie możliwe sfinansowanie zadania wskazanego we wniosku.

W 2023 r. w części 24 zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w wysokości 283 750,1 tys. zł, w tym Urząd obsługujący Ministra wydatkował 1 094 tys. zł, z czego szczegółowymi badaniami objęto wydatki na kwotę 52,2 tys. zł, nie stwierdzając nieprawidłowości.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego stanowi załącznik nr 7.2 do niniejszej Informacji.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2023 r. planu finansowego Funduszu Promocji Kultury.

W wyniku kontroli 11,9% zrealizowanych w 2023 r. wydatków FPK stwierdzono, że zostały one poniesione zgodnie z przeznaczeniem na zadania wynikające z ustawy tworzącej Fundusz.

Zrealizowane w 2023 r. przychody FPK wyniosły 303 126,6 tys. zł, koszty – 276 499,9 tys. zł, a stan Funduszu na koniec 2023 r. wyniósł 59 438,1 tys. zł.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planu finansowego Funduszu Promocji Kultury stanowi załącznik nr 7.3 do niniejszej Informacji.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe, z wykonania planu finansowego Funduszu oraz w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 24 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i jednostek podległych oraz nadzorowanych). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent główny oraz dysponent trzeciego stopnia) oraz w sprawozdaniach z wykonania planu finansowego Funduszu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

**Stan przygotowania do
absorbacji środków
w ramach KPO**

W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności do dnia 31 grudnia 2023 r. m.in. osiągnięto kamień milowy reformy A2.5 „Wzmacnianie potencjału sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz rozwoju gospodarczego” poprzez przyjęcie w IV kwartale 2022 r. dokumentu pt. „Ramy wsparcia sektorów kultury i kreatywnych w Polsce”, identyfikowano ryzyka w zakresie realizacji KPO oraz – w ramach inwestycji B1.1.4 „Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej” – zawarto umowy o wartości 3 473 tys. zł. W latach 2022-2023 nie wydatkowano środków w ramach KPO, a na koniec 2023 r. nie osiągnięto planowanych wskaźników¹⁷ inwestycji A2.5.1 „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju”.

NIK zwraca uwagę na istniejące (na dzień zakończenia czynności kontrolnych¹⁸) ryzyko niewydatkowania środków oraz nieosiągnięcia wskaźników realizowanej w ramach KPO inwestycji A2.5.1, zważywszy na

¹⁶ Ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa uzyskano łącznie 99 047,1 tys. zł (w tym 10 000 tys. zł na zadanie, które nie wymagało niezwłocznego wsparcia finansowego), z czego wydatkowano 85 996,6 tys. zł (tj. 86,8%).

¹⁷ Zaplanowano podpisanie 110 umów z beneficjentami (dot. projektów) oraz 35 umów stypendialnych.

¹⁸ Tj. 8 kwietnia 2024 r.

zwiększoną alokację środków na ten cel¹⁹ oraz wzrost wskaźników do osiągnięcia²⁰, przy planowanym na II kwartał 2024 r. rozpoczęciu naborów oraz planowanym na IV kwartał 2025 r. terminie zakończenia inwestycji.

¹⁹ Z kwoty 201 685,5 tys. zł do 425 780,5 tys. zł (tj. wzrost o 224 095 tys. zł).

²⁰ Wzrost z 2710 umów do 4324 umów (dot. wskaźnika A3L – Liczba podpisanych umów na projekty realizowane przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe (NGO's), małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) oraz mikroprzedsiębiorstwa działające w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych) oraz wzrost z 746 stypendiów do 1438 stypendiów (dot. wskaźnika A4L – Liczba stypendiów przyznanych w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych). W dacie zakończenia czynności kontrolnych prowadzone były działania na rzecz zmniejszenia wskaźnika A3L – z 4324 umów do 2876 umów. Według harmonogramu konsultacji i rewizji KPO, formalny wniosek o rewizję KPO zostanie przekazany do Komisji Europejskiej do dnia 30 kwietnia 2024 r., a na 16 lipca 2024 r. planowane jest przyjęcie zmienionej decyzji wykonawczej Rady Unii Europejskiej (<https://www.gov.pl/web/planodbudowy/materialy>).

3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

3.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. kontrola dochodów budżetowych w części 24 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2023 dochody budżetowe w części 24 zaplanowano w kwocie 7 071 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 21 007,6 tys. zł i były wyższe o 3 096 tys. zł od dochodów wykonanych w 2022 r. (17 911,6 tys. zł).

Najwyższe dochody zrealizowano w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (16 757,7 tys. zł) i wynikały one głównie z wpływów ze zwrotów dotacji pobranych w nadmiernej wysokości, a także niewykorzystanych dotacji oraz płatności (11 259,9 tys. zł)²¹. Dochody w rozdziale 92102 – Polski Instytut Sztuki Filmowej w łącznej kwocie 7 469,5 tys. zł (w tym: 7 078,1 tys. zł w § 2910 oraz 391,4 tys. zł w § 0900²²) były wynikiem realizacji przez Polski Instytut Sztuki Filmowej²³ wniosku po kontroli P/23/022 pt. „Finansowanie kinematografii”²⁴.

W Urzędzie obsługującym Ministra (dysponent trzeciego stopnia) dochody budżetowe na 2023 r. zaplanowano w kwocie 563 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 980,7 tys. zł, tj. o 417,7 tys. zł (74,2%) więcej niż planowano i o 383,4 tys. zł więcej niż zrealizowano w 2022 r.

Największy udział w dochodach stanowiły wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych (394 tys. zł, tj. 40,2% ogółu dochodów).

Stan należności pozostałych do zapłaty w części 24 na koniec 2023 r. wynosił łącznie 13 963,9 tys. zł, w tym 13 194,8 tys. zł stanowiły zaległości netto. Najwyższe należności, w tym zaległości, wystąpiły w dziale 801 – Oświata i wychowanie i wyniosły odpowiednio: 8 435,7 tys. zł i 7 909,6 tys. zł (m.in. z tytułu naliczonych kar i odsetek oraz odszkodowań w ramach zadań inwestycyjnych realizowanych w szkolnictwie artystycznym). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost kwoty należności o 29,8% (z 9 808,6 tys. zł), w tym zaległości o 33,5% (z 8 772,3 tys. zł).

Na koniec 2023 r. w Urzędzie obsługującym Ministra stan należności pozostałych do zapłaty wyniósł 657,5 tys. zł (m.in. z tytułu wypłaconych a nierozliczonych stypendiów oraz z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych), w tym zaległości netto – 482,5 tys. zł. W porównaniu do roku 2022 należności były niższe o 95,9 tys. zł, a zaległości – o 60,4 tys. zł.

Dane o dochodach budżetowych w 2023 r. w części 24 przedstawiono w załączniku nr 7.4 do niniejszej Informacji.

²¹ Wpływy sklasyfikowane w §§: 291 – Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości; 295 – Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności; 669 – Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych.

²² Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości

²³ Dalej: PISF.

²⁴ Por.: <https://www.nik.gov.pl/kontrola/P/23/022/KN0/>. Szczegółowy opis w rozdziale pt. „Ustalenia innych kontroli” niniejszej Informacji.

3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

3.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

W ustawie budżetowej na rok 2023 w części 24 zaplanowano wydatki w wysokości 6 911 842 tys. zł²⁵. Plan wydatków został zwiększony środkami rezerwy ogólnej budżetu państwa (99 047,1 tys. zł) oraz rezerw celowych budżetu państwa (100 952,1 tys. zł).

Plan po zmianach wyniósł 7 111 841,2 tys. zł. Zrealizowane w 2023 r. wydatki wyniosły 6 631 165,7 tys. zł (93,2% planu po zmianach) i były wyższe o 1 486 959,3 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2022 r. (5 144 206,4 tys. zł).

NIK zwróciła uwagę na wysokość zaplanowanych a niewykorzystanych środków budżetowych w części 24 w łącznej kwocie 480 675,5 tys. zł (tj. 6,8% planu po zmianach), z czego 277 145,1 tys. zł²⁶ zostało zablokowanych na podstawie decyzji ówczesnego Ministra oraz Ministra.

Na etapie prac planistycznych, rozpoczętych w 2022 r., a dotyczących budżetu roku 2023, ówczesny Minister był inicjatorem zwiększenia środków finansowych w części 24. W piśmie z dnia 25 lipca 2022 r., skierowanym do Prezesa Rady Ministrów i Ministra Finansów, ówczesny Minister poinformował, że wstępny limit wydatków na rok 2023 w kwocie 5 187 592 tys. zł²⁷ jest niewystarczający i nie zabezpiecza pokrycia koniecznych wydatków dla jednostek oraz instytucji podległych i nadzorowanych oraz zawniósł o kwotę 2 097 339 tys. zł²⁸ (ponad przyznany limit na rok 2023) i zabezpieczenie dodatkowych środków w rezerwach celowych w kwocie 240 080 tys. zł. Pismem z dnia 16 września 2022 r. ówczesny Minister zawniósł o przyznanie: 36 115 tys. zł na odbudowę Pałacu Saskiego, 1 100 000 tys. zł na realizację zadań wynikających z procedowanego projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, 50 000 tys. zł na sfinansowanie skutków podwyższenia minimalnego wynagrodzenia za pracę i minimalnej stawki godzinowej. Zgłoszone przez ówczesnego Ministra potrzeby zostały uwzględnione na kwotę 1 540 000 tys. zł.

W 2023 r. ówczesny Minister oraz Minister dokonał blokad planowanych wydatków w części 24 na łączną kwotę 277 145,1 tys. zł, w tym:

- na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp²⁹ w łącznej kwocie 879,1 tys. zł;
- na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 ufp w łącznej kwocie 276 266 tys. zł, z czego 183 139,2 tys. zł ze względu na opóźnienia w realizacji programów wieloletnich³⁰.

Ówczesny Minister opieszale podejmował działania w celu ustalenia wysokości niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na realizację ww. programów wieloletnich i dokonał dopiero pod koniec III kwartału i w IV kwartale 2023 r. blokad planowanych wydatków na te cele, podczas gdy już w I półroczu 2023 r. zachodziły przesłanki (tj. opóźnienia w realizacji zadań) zablokowania części wydatków na te inwestycje w łącznej kwocie co najmniej 125 000 tys. zł.

Już w kwietniu 2023 r. ówczesny Minister poinformował Ministra Finansów, że MKiDN na rok 2023 planuje oszczędności dotyczące programu wieloletniego pn. „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” na kwotę 75 mln zł. Dopiero w dniach 29 września i 29 listopada 2023 r. ówczesny Minister podjął decyzje o blokadzie planowanych wydatków na ww. cel odpowiednio na kwoty: 95 667 tys. zł i 13 027 tys. zł.

²⁵ Przed nowelizacją ustawy budżetowej – 6 882 601 tys. zł.

²⁶ W tym kwota: 268 496,3 tys. zł dotyczyła wydatków ujętych w ustawie budżetowej, a 8 648,8 tys. zł – środków pochodzących z rezerw budżetu państwa.

²⁷ Kwota nie uwzględniała planowanych wydatków na współfinansowanie projektów ze środków budżetu Unii Europejskiej (72 043 tys. zł). W toku dalszych prac planistycznych wydatki na ten cel zostały zwiększone do kwoty 75 569 tys. zł.

²⁸ W tym w zakresie: wydatków bieżących – 1 016 779 tys. zł, wydatków inwestycyjnych – 1 080 560 tys. zł.

²⁹ Zgodnie z art. 177 ust. 1 ufp, w przypadku stwierdzenia opóźnień w realizacji zadań (pkt 2), nadmiaru posiadanych środków (pkt 3) może być podjęta decyzja o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych. Według art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp, decyzje o blokowaniu planowanych wydatków, w przypadkach określonych w ust. 1, podejmują dysponenti części budżetowych – w zakresie ich części budżetu państwa.

³⁰ Tj.: programu wieloletniego pn. „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE”, ustanowiony uchwałą nr 133/2020 Rady Ministrów z dnia 28 września 2020 r., zmieniony uchwałą nr 81/2022 Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2022 r. oraz uchwałą nr 244 Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2023 r. (<https://bip.mkidn.gov.pl/pages/legislacja/programy-wieloletnie/program-wieloletni-budowa-siedziby-europejskiego-centrum-filmowego-camerimage.php>), a także programu wieloletniego pn. „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”, ustanowiony uchwałą nr 79 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 2020 r., zmieniony uchwałą nr 201 Rady Ministrów z dnia 10 października 2022 r. (M. P. z 2023 r. poz. 1277).

Do końca III kwartału 2023 r. nie została uruchomiona dotacja w kwocie 87 742 tys. zł na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”, ze względu na fakt, że Akademia Muzyczna w Bydgoszczy³¹ w pierwszej kolejności wydatkowała środki i realizowała zakres rzeczowy z roku 2022. W rozliczeniu dotacji za I półrocze 2023 r. AM oszacowała niewykorzystanie środków dotacji przyznanej na 2023 r. na ok. 50 mln zł. Decyzję o blokadzie planowanych wydatków w kwocie 74 445,2 tys. zł na ww. cel ówczesny Minister podjął dopiero w dniu 8 grudnia 2023 r.

Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (dział 921) wydatkowano łącznie 4 027 185,7 tys. zł (tj. 91,4% planu po zmianach), na oświatę i wychowanie (dział 801) – 1 455 790,2 tys. zł (99,2% planu po zmianach), zaś na szkolnictwo wyższe i naukę (dział 730) – 963 173,4 tys. zł (92,7% planu po zmianach). Wydatki w pozostałych działach kształtowały się następująco: 750 – Administracja publiczna – 126 279,8 tys. zł (90,8% planu po zmianach), 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – 58 506,5 tys. zł (99,9%), 752 – Obrona narodowa – 131,4 tys. zł (63,5%), 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 98,7 tys. zł (70,5%).

Największą grupę zrealizowanych wydatków w części 24 stanowiły wydatki na subwencje i dotacje (podmiotowe oraz celowe na wydatki bieżące) w łącznej wysokości 3 571 329,1 tys. zł³², tj. 98,7% planu po zmianach, z czego w formie:

- dotacji podmiotowej – 2 003 336,5 tys. zł, z czego dla: 130 instytucji kultury oraz pięciu państwowych osób prawnych³³ – 1 855 283,7 tys. zł, 141 szkół artystycznych – 108 532,8 tys. zł oraz 19 uczelni artystycznych – 39 520 tys. zł;
- subwencji dla 19 uczelni artystycznych – 839 070,9 tys. zł;
- dotacji celowej na wydatki bieżące – 728 921,7 tys. zł, w tym: w ramach programów Ministra – 250 763,9 tys. zł³⁴; dla podległych i nadzorowanych instytucji kultury na realizację projektów – 219 612,9 tys. zł³⁵; dla państwowych instytucji kultury na dofinansowanie zadań bieżących objętych mecenatem państwa – 119 503,2 tys. zł³⁶; dla PISF na udzielenie wsparcia finansowego określonego w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej³⁷ – 104 310,9 tys. zł.

Dysponent części 24, formalnie realizując obowiązek wynikający z art. 122 ust. 4 ustawy o finansach publicznych³⁸, podał do publicznej wiadomości wykaz jednostek wraz z zaplanowanymi dla tych jednostek w budżecie państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego kwotami dotacji celowych na wydatki majątkowe³⁹ oraz kwotami dotacji podmiotowej i celowej⁴⁰. W przedmiotowych obwieszczeniach dysponent części 24 podał dane i informacje nieodpowiadające faktycznym planowanym wielkościom i celowi przeznaczenia środków publicznych w formie dotacji, co świadczy

³¹ Dalej: AM.

³² W tym 14 099 tys. zł (dotacje) stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu Unii Europejskiej (UE).

³³ Tj.: Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego, Polskiej Agencji Prasowej S.A., Instytutu Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego (dalej: Instytut Pileckiego), Fundacji – Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu.

³⁴ Wydatki poniesione w ramach programów: „Ochrona zabytków” – 219 817,1 tys. zł, „Wspieranie archiwów, bibliotek i muzeów poza krajem” – 9 532,4 tys. zł, „Teatr” – 6 842,2 tys. zł, „Kultura ludowa i tradycyjna” – 3 797,2 tys. zł, „Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży” – 3 426 tys. zł, „Muzyka” – 3 193,3 tys. zł, „Promocja kultury polskiej za granicą” – 2 894,7 tys. zł, „Infrastruktura kultury” – 656 tys. zł, „Edukacja artystyczna” – 605 tys. zł.

³⁵ Wydatki sklasyfikowane w § 2800 – Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych.

³⁶ Wydatki sklasyfikowane w § 2240 – Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań bieżących objętych mecenatem państwa, wykonywanych w ramach programów ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przez samorządowe instytucje kultury oraz w § 2250 – Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań bieżących objętych mecenatem państwa, wykonywanych w ramach programów ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych.

³⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 198.

³⁸ Zgodnie z art. 122 ust. 4 ufp, w przypadku, o którym mowa w ust. 3, dysponent części budżetowej, w której zaplanowane zostały dotacje, podaje do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia, wykaz jednostek wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom. Według ust. 3 art. 122 ufp, w przypadku gdy z określonych w odrębnych przepisach zasad i trybu udzielania dotacji wynika, że nie jest możliwe ujęcie jednostki w wykazie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, wykaz może zawierać grupy jednostek i łączną kwotę dotacji.

³⁹ Obwieszczenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie wykazu jednostek wraz z kwotami dotacji celowych na wydatki inwestycyjne przyznanych poszczególnym jednostkom na 2023 r. (Dz. Urz. MKiDN poz. 17).

⁴⁰ Obwieszczenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie wykazu jednostek wraz z kwotami subwencji, dotacji podmiotowej i celowej na wydatki bieżące przyznanych poszczególnym jednostkom na 2023 r. (Dz. Urz. MKiDN poz. 16, ze zm.).

o nieprawidłowej realizacji zasady jawności gospodarowania środkami publicznymi, o której mowa w art. 34 ust. 1 pkt 3 lit. a ufp w związku z art. 33 ust. 1 ufp⁴¹.

W obwieszczeniu w sprawie wykazu jednostek wraz z kwotami subwencji, dotacji podmiotowej i celowej na wydatki bieżące przyznanych poszczególnym jednostkom na 2023 r. wykazano kwotę łączną 778 869 tys. zł na zadania z zakresu mecenatu państwa (dotacje celowe bieżące), mimo że z założenia część ww. kwoty była przeznaczona na dofinansowanie działalności podległych i nadzorowanych instytucji. Według planu po zmianach, wydatki na zadania z zakresu mecenatu państwa (dotacje celowe bieżące) zmniejszono do kwoty 259 384 tys. zł (w tym 5 150,1 tys. zł stanowiły środki pochodzące z rezerwy ogólnej budżetu państwa), z czego wydatkowano 251 740,2 tys. zł.

W obwieszczeniu w sprawie wykazu jednostek wraz z kwotami dotacji celowych na wydatki inwestycyjne przyznanych poszczególnym jednostkom na 2023 r. wykazano kwotę łączną 230 000 tys. zł na dotacje celowe na inwestycyjne wydatki budowlane i zakupy inwestycyjne⁴² (rozdział 92195 – Pozostała działalność), mimo że przedmiotowe środki były przeznaczone – na etapie planu i realizacji budżetu – na zwiększenia planowanych wydatków na zadania inwestycyjne realizowane przez podległe i nadzorowane podmioty. Według planu po zmianach, wydatki w rozdziale 92195, § 6220 stanowiły kwotę 38 109,2 tys. zł, która w całości została zablokowana na podstawie decyzji Ministra z dnia 28 grudnia 2023 r.

Na wydatki bieżące jednostek budżetowych zaplanowano 1 667 442 tys. zł, a po zmianach – 1 752 284,3 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 1 729 628 tys. zł⁴³, tj. 98,7% wydatków po zmianach. Największe wydatki bieżące zostały poniesione przez szkoły artystyczne (1 288 011,8 tys. zł), archiwa (249 706,2 tys. zł) oraz Urząd obsługujący Ministra (136 788,5 tys. zł, w tym 124 027,6 tys. zł w dziale 750 – Administracja publiczna). Środki przeznaczono na prowadzenie działalności: dwóch dysponentów drugiego stopnia (Centrum Edukacji Artystycznej i Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych) oraz 301 dysponentów trzeciego stopnia (w tym 266 szkół i placówek artystycznych).

Na wydatki majątkowe zaplanowano 1 572 118 tys. zł⁴⁴, a po zmianach – 1 708 369,1 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 1 299 466,4 tys. zł⁴⁵, tj. 76,1% planu po zmianach⁴⁶, w formie:

- dotacji celowej dla jednostek sektora finansów publicznych (§§ 622, 656) – 928 537,3 tys. zł⁴⁷, z czego dla muzeów – 687 247,2 tys. zł;
- dotacji celowej dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 623) – 153 368,1 tys. zł⁴⁸;
- dotacji celowej dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa (§§ 654, 655) – 76 243,9 tys. zł;
- dotacji celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (§ 620) – 45 677,3 tys. zł

oraz na wydatki inwestycyjne i wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§§ 605, 606, 658) – 95 639,8 tys. zł.

Ówczesny Minister, przed dokonaniem zmian w planie wydatków majątkowych, występował do Ministra Finansów – na podstawie art. 171 ust. 3 i 4 ufp – o wyrażenie zgody.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 30 742,1 tys. zł⁴⁹, tj. 98,9% planu po zmianach, z czego na stypendia – 15 829,9 tys. zł⁵⁰ (tj. 51,5% wydatków ogółem na świadczenia).

⁴¹ Zgodnie z art. 33 ust. 1 ufp, gospodarka środkami publicznymi jest jawna. Zasada jawności gospodarowania środkami publicznymi jest realizowana przez podawanie do publicznej wiadomości kwot dotacji udzielanych z budżetu państwa (art. 34 ust. 1 pkt 3 lit. a ufp).

⁴² Wydatki sklasyfikowane w § 622 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych.

⁴³ W tym 14 623,8 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

⁴⁴ W tym 34 118 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

⁴⁵ W tym 54 564,8 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

⁴⁶ Główną przyczyną niepełnego wydatkowania środków były opóźnienia w realizacji programów wieloletnich pn. „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” oraz pn. „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”.

⁴⁷ W tym w ramach Programu Ministra „Ochrona zabytków” – 10 059,9 tys. zł.

⁴⁸ W tym w ramach Programu Ministra „Infrastruktura kultury” – 10 268,8 tys. zł.

⁴⁹ W tym 0,3 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

⁵⁰ Wydatki sklasyfikowane w §§: 324 – Stypendia dla uczniów i 325 – Stypendia różne.

U dysponenta głównego szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie w 2023 r. środków w łącznej kwocie 820 116,6 tys. zł⁵¹, w tym pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa – 99 047,1 tys. zł oraz rezerw celowych budżetu państwa (poz. 29) – 78 036,3 tys. zł.

Z rezerwy ogólnej budżetu państwa uzyskano 99 047,1 tys. zł (po korektach), z których wykorzystano 85 996,6 tys. zł (tj. 86,8%), z przeznaczeniem dla:

- 1) Zamku Królewskiego w Warszawie (łącznie 28 685 tys. zł, z czego wykorzystano 27 483,2 tys. zł, tj. 95,8%) na dofinansowanie trzech zadań:
 - zakup obrazu „Madonna z Dzieciątkiem” – 9 900 tys. zł (wydatkowano 100%);
 - zakup dzieł sztuki m.in.: obrazu „Forum Nerwy w Rzymie”, sześciu popiersi cesarzy rzymskich oraz porcelany – 9 900 tys. zł, z czego wydatkowano 9 780 tys. zł;
 - zakup dzieł sztuki – dwóch rysunków: „Triumf Polski – Projekt łodzi paradnej dla Fryderyka Krystiana Wettyna” Giovanni Battista Tiepolo oraz „Postać żołnierza w zbroi all’antica” Raffaello Sanzio (Rafael) – 8 885 tys. zł, z czego wydatkowano 7 803,2 tys. zł;
- 2) Pałacu Saskiego sp. z o.o.⁵² na dofinansowanie zadania pn. „Przygotowanie, produkcja i emisje filmu dokumentalnego o odbudowie Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie” – 10 000 tys. zł; środki nie zostały wykorzystane ze względu na nieprzygotowanie zadania do realizacji;
- 3) Zamku Królewskiego na Wawelu na sfinansowanie zakupu obrazu „Madonna z Dzieciątkiem” (olej na drewnie) – 9 900 tys. zł, z czego wydatkowano 9 694,7 tys. zł;
- 4) Zgromadzenia Sióstr Szkolnych de Notre Dame, Dom Zakonny we Wrocławiu na realizację zadania pn. „Zabezpieczenia reliktów murów Zamku Piastów Śląskich oraz ich ekspozycja z tarasem widokowym i infrastrukturą” – 8 947 tys. zł, z czego wydatkowano 8 926,5 tys. zł;
- 5) Muzeum Narodowego w Krakowie na sfinansowanie zakupu do zbiorów siedemnastu projektów wykonawczych do witraży w katedrze świętego Mikołaja we Fryburgu, autorstwa Józefa Mehoffera – 8 850 tys. zł, z czego wydatkowano 8 278,7 tys. zł;
- 6) Muzeum Sztuki w Łodzi (łącznie 8 746,9 tys. zł, z czego wykorzystano 8 288,6 tys. zł, tj. 94,8%) na dofinansowanie ośmiu zadań:
 - pn. „Przebudowa budynku H Muzeum Sztuki w Łodzi przy ul. Więckowskiego 36” – 3 992,1 tys. zł (wydatkowano 100%);
 - pn. „Zakup dzieł sztuki – rzeźb Grzegorza Gwiazdy i archiwum twórczego Zygmunta Krauze” – 2 650 tys. zł, z czego wwydatkowano 2 601,8 tys. zł;
 - pn. „Jubileuszowa (100-lecie urodzin) wystawa malarstwa, obiektów przestrzennych i projektów architektonicznych Stefana Krygiera (1923–1997), towarzysząca Biennale Architektury w Wenecji od 18 maja do 31 lipca” – 1 200 tys. zł, z czego wydatkowano 877 tys. zł;
 - pn. „Rozbudowa budynku H Muzeum Sztuki w Łodzi przy ul. Więckowskiego 36 – przygotowanie dokumentacji technicznej do budowy magazynu dzieł sztuki łączącego się z budynkiem H” – 234,8 tys. zł (wydatkowano 100%);
 - pn. „Publikacja i organizacja wystawy pn.: „Artur Nacht-Samborski. Maski Czasu (tytuł roboczy)” – 200 tys. zł, z czego wydatkowano 184,7 tys. zł;
 - pn. „Publikacja i organizacja wystawy pn.: „Nowosielski w Łodzi” – 200 tys. zł, z czego wydatkowano 178,3 tys. zł;
 - pn. „Organizacja wystawy pn.: „Andrzej Łobodziński – przestrzenie malarskie i dźwiękowe” (tytuł roboczy)” – 150 tys. zł, z czego wydatkowano 100 tys. zł;
 - pn. „Przebudowa budynku H Muzeum Sztuki w Łodzi przy ul. Więckowskiego 36 – zakup wyposażenia” – 120 tys. zł, z czego wydatkowano 119,9 tys. zł;
- 7) Muzeum Narodowego w Lublinie na sfinansowanie zakupu 18 obiektów autorstwa Tamary Łempickiej z kolekcji Victora Manuela Contrerasa – 8 658,3 tys. zł (wydatkowano 100%);
- 8) Muzeum Narodowego w Poznaniu na sfinansowanie zadania pn. „Zakup obrazu Józefa Chełmońskiego Wieczór letni (Wieczór, Lato) 1875” – 4 320 tys. zł (wydatkowano 100%);
- 9) Bieckiego Domu Kultury w Bieczu na dofinansowanie zadania pn. „Kromer Festival Biecz 2023” – 3 500 tys. zł, z czego wydatkowano 3 193,3 tys. zł⁵³;
- 10) Fundacji – Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu na dofinansowanie zadania pn. „Wspólne dziedzictwo w zagrożeniu. Zabezpieczenie i systematyzacja cyfrowych kopii historycznych kolekcji Ossolineum” – 3 000 tys. zł, z czego wydatkowano 2 734,6 tys. zł;

⁵¹ W tym zrealizowane wydatki na dotacje – 669 021,1 tys. zł, co stanowiło 17% wydatków poniesionych do dnia 31 grudnia 2023 r. na dotacje.

⁵² Dalej: Spółka Pałac Saski.

⁵³ Do dnia 8 kwietnia 2024 r. rozliczenie zadania nie zostało zaakceptowane.

- 11) Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” we Wrocławiu na dofinansowanie zadania pn. „Zagospodarowanie terenu skweru przy zbiegu ulic Glinianej, Borowskiej i Dyrekcyjnej wraz z wykonaniem fundamentu pod Pomnik Żołnierzy Niezłomnych” – 1 800 tys. zł (wydatkowano 100%);
- 12) Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wszystkich Świętych w Warszawie na dofinansowanie prac w ramach zadania „Warszawa, kościół pw. Wszystkich Świętych (XIX w.): remont ratunkowy elewacji kościoła – etap IV (elewacja frontowa bez arkad i podcieni)” – 1 650,1 tys. zł (wydatkowano 100%);
- 13) Muzeum Śląskiego w Katowicach na realizację zadania pn. Organizacja wystawy „Nasza Kopalnia. 200 lat kopalni Katowice” – 400 tys. zł (wydatkowano 100%);
- 14) Powiatu Nyskiego na dofinansowanie zadania pn. Roboty zabezpieczające Dawny Dom Zdrojowy „Aleksandrówka” zlokalizowany w Jarnołtówku realizowane w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku zabytkowego nr 19 w Jarnołtówku „Aleksandrówka” – 389,8 tys. zł, z czego wydatkowano 368,6 tys. zł;
- 15) Klasztoru Ojców Dominikanów w Krakowie na dofinansowanie zadania pn. „Utworzenie Muzeum Polskiej Prowincji Dominikanów w części średniowiecznych i nowożytnych zabudowań klasztornych – zakup profesjonalnego oświetlenia i systemu rezerwacji biletów – ostatni etap prac” – 200 tys. zł, z czego wydatkowano 199,8 tys. zł.

W wyniku badania wykorzystania środków rezerwy ogólnej budżetu państwa stwierdzono m.in., że:

- 1) we wnioskach o przyznanie środków rezerwy ogólnej budżetu państwa ówczesny Minister każdorazowo oświadczał, iż z przeprowadzonej analizy możliwości zwiększenia wydatków będących aktualnie w dyspozycji MKiDN wynika, że bez dodatkowych środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa nie będzie możliwe sfinansowanie zadania wskazanego we wniosku;
- 2) w czterech przypadkach⁵⁴ Prezes Rady Ministrów – w trybie § 1a ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa⁵⁵ – wystąpił do ówczesnego Ministra o złożenie wniosku o zwiększenie z rezerwy ogólnej budżetu państwa wydatków części 24, z czego w jednym przypadku ówczesny Minister pisemnie zawiadomił Prezesa Rady Ministrów o braku zasadności złożenia wniosku ze względu na fakt, że kościół, którego dotyczył wniosek, nie jest wpisany do rejestru zabytków, a dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane może zostać udzielona wyłącznie na prace przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków;
- 3) środki rezerwy ogólnej budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 85 996,6 tys. zł⁵⁶ (tj. 86,8% przyznanych po zmianach); jedną z głównych przyczyn niewydatkowania środków były oszczędności powstałe w trakcie realizacji zadań;
- 4) ze środków rezerwy ogólnej sfinansowano zadania, na realizację których nie zaplanowano środków w ustawie budżetowej (bezpośrednio w budżecie dysponenta części 24), ponieważ wystąpienia o dodatkowe środki były kierowane do ówczesnego Ministra, w tym za pośrednictwem Prezesa Rady Ministrów, po zakończeniu prac nad ustawą budżetową na 2023 r.; w jednym przypadku stwierdzono, że zadanie nie wymagało niezwłocznego wsparcia finansowego⁵⁷;
- 5) w dwóch przypadkach⁵⁸ ówczesny Minister nie zawniósował o korektę zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, przyznających środki rezerwy ogólnej budżetu państwa, jak również nie podjął decyzji o blokadzie wydatków, mimo że zadania finansowane ze środków rezerwy ogólnej zostały zrealizowane w całości, a niewykorzystane środki w łącznej kwocie 528,3 tys. zł zostały zwrócone na rachunek Ministerstwa.

⁵⁴ W tym w trzech przypadkach pozytywnie zaopiniowanych przez ówczesnego Ministra, a dot. środków przyznanych dla: Muzeum Sztuki w Łodzi na łączną kwotę (po kor.) – 8 746,9 tys. zł (osiem zarządzeń Prezesa Rady Ministrów przyznających środki rezerwy ogólnej budżetu państwa), Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wszystkich Świętych w Warszawie – 1 650,1 tys. zł oraz Powiatu Nyskiego – 389,8 tys. zł.

⁵⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 473.

⁵⁶ Do dnia 8 kwietnia 2024 r. nie zostały zaakceptowane rozliczenie zadania realizowanego przez Biecki Dom Kultury w Bieczu (wydatkowano 3 193,3 tys. zł).

⁵⁷ Dot. zadania pn. „Przygotowanie, produkcja i emisje filmu dokumentalnego o odbudowie Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie” – środki w kwocie 10 000 tys. zł nie zostały wykorzystane.

⁵⁸ Dotyczyło to zadań realizowanych przez: 1) Zamek Królewski na Wawelu, który rozliczył w dniu 18 lipca 2023 r. otrzymane na podstawie umowy z dnia 27 kwietnia 2023 r. środki dotacji celowej w kwocie 9 900 tys. zł, a w dniu 15 maja 2023 r. dokonał zwrotu niewykorzystanej części dotacji w wysokości 205,3 tys. zł; rozliczenie zostało zaakceptowane w MKiDN w dniu 3 sierpnia 2023 r.; 2) Muzeum Sztuki w Łodzi, które rozliczyło w dniu 24 listopada 2023 r. otrzymane na podstawie umowy z dnia 16 maja 2023 r. środki dotacji celowej w kwocie 1 200 tys. zł, a w dniu 25 października 2023 r. dokonało zwrotu niewykorzystanej części dotacji w wysokości 323 tys. zł; rozliczenie zostało zaakceptowane w MKiDN w dniu 30 listopada 2023 r.

Środki rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 100 952,1 tys. zł (po kor.) zostały wykorzystane w 91,2%, tj. w kwocie 92 100,9 tys. zł⁵⁹, w tym m.in. na:

- 1) realizację Programu „Kultura” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 (poz. 8) – z przyznanych środków w wysokości 2 662,4 tys. zł wydatkowano 2 637,3 tys. zł;
- 2) na realizację projektów w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko 2014-2020” (poz. 8) – z przyznanych środków w wysokości 2 297,5 tys. zł wydatkowano 78,8 tys. zł (zablokowano 2 218,7 tys. zł);
- 3) realizację zadań (zakup nowości wydawniczych do bibliotek szkolnych) w ramach Priorytetu 3 programu wieloletniego pn. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025, wyposażenie szkół artystycznych w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe oraz na realizację innych zadań (poz. 26) – z przyznanych środków w wysokości 1 104,5 tys. zł wydatkowano 1 071 tys. zł;
- 4) wypłatę nagrody specjalnej z okazji 250. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej (poz. 73) – z przyznanych środków w wysokości 13 180,9 tys. zł wykorzystano 13 071,3 tys. zł (zablokowano 90 tys. zł);
- 5) zwiększenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz sfinansowanie skutków zmiany od 1 lipca 2023 r. podstawy naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (poz. 73) – z przyznanych środków w wysokości 3 047,6 tys. zł wykorzystano 3 018,4 tys. zł (zablokowano 12,5 tys. zł).

Środki rezerw celowych budżetu państwa (poz. 29) zostały przeznaczone na sfinansowanie podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w 286 jednostkach szkolnictwa artystycznego. Z przyznanych środków w wysokości 78 036,3 tys. zł wydatkowano 71 608,3 tys. zł (tj. 91,8% przyznanych środków), a kwota 6 325 tys. zł została zablokowana na podstawie decyzji ówczesnego Ministra. Przyczynami niepełnego wykorzystania środków były m.in.: mniejsza liczba zrealizowanych godzin ponadwymiarowych; zwiększona liczba zwolnień lekarskich; mniejsza – od zaplanowanej – liczba przeszerogowań płacowych związanych z uzyskaniem przez nauczycieli wyższego stopnia awansu zawodowego; utrudnienia w realizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich.

W wyniku badania wykorzystania środków na dotacje celowe stwierdzono m.in., że:

- 1) trzy instytucje z łącznej kwoty dotacji celowych na wydatki inwestycyjne w wysokości 536 275,3 tys. zł wydatkowały zgodnie z przeznaczeniem 477 792,5 tys. zł, w tym:
 - Muzeum Historii Polski na realizację czterech zadań, w tym przede wszystkim na budowę siedziby Muzeum, przyznano 371 249,5 tys. zł, z czego Muzeum wykorzystało 340 192,2 tys. zł; głównymi przyczynami niewydatkowania środków było odrzucenie niektórych roszczeń Generalnego wykonawcy związanych z robotami dodatkowymi i zamiennymi, późniejsze rozpoczęcie prac polegających na budowie wystawy stałej, a także oszczędności powstałe w związku z otrzymaniem niższej oferty na zakup systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego;
 - Instytutowi Pileckiego na realizację sześciu zadań przyznano 128 910,8 tys. zł, z czego Instytut wykorzystał 108 552,7 tys. zł; najwyższe niewykonanie wydatków (20 036,3 tys. zł) dot. zadania „Przebudowa i rozbudowa budynku przy ul. Siennej 82 na potrzeby siedziby Instytutu” ze względu na trudności związane z kwestiami technicznymi w związku z przebudową budynku z lat 50. XX w.;
 - Spółce Pałac Saski na realizację zadań w ramach odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ul. Królewskiej przyznano 36 115 tys. zł, z czego Spółka wykorzystała 29 047,6 tys. zł; najwyższe niewykonanie wydatków (5 642,5 tys. zł) dot. kosztów przygotowania i realizacji inwestycji (koszty podstawowe), co wynikało m.in. z przedłużających się uzgodnień, procedur administracyjnych i przetargowych;

⁵⁹ Wydatki na łączną kwotę 8 646,2 tys. zł zostały zablokowane na podstawie decyzji ówczesnego Ministra oraz Ministra (z poz. 8 – 2 218,7 tys. zł, z poz. 29 – 6 325 tys. zł oraz z poz. 73 – 102,5 tys. zł).

- 2) PISF wydatkował na wsparcie finansowe w rozumieniu ustawy o produkcji audiowizualnej 104 310,9 tys. zł (98,8% przyznanej dotacji bieżącej⁶⁰), przekazując środki na rachunki powiernicze na podstawie 34 umów zawartych z przedsiębiorcami⁶¹;
- 3) cztery instytucje kultury⁶² na obsługę administracyjną inwestycji A2.5.1 „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju” w ramach KPO z kwoty łącznej dotacji w wysokości 1 174,6 tys. zł wydatkowały 921,1 tys. zł.

Wydatki Urzędu obsługującego Ministra zostały zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 174 423 tys. zł, zaś po zmianach – 167 982,1 tys. zł, co wynikało ze zwiększenia o kwotę łączną 622,9 tys. zł z rezerw celowych budżetu państwa (poz. 8 i 20) oraz zmniejszenia o kwotę łączną 7 063,8 tys. zł w wyniku przeniesień wewnętrznych na podstawie decyzji ówczesnego Ministra.

Zrealizowane wydatki wyniosły 153 747 tys. zł i stanowiły 91,5% planu po zmianach (tj. nie wydatkowano 14 235,1 tys. zł, w tym 7 tys. zł pochodzących ze środków rezerw celowych budżetu państwa).

NIK zwróciła uwagę, że wysokość środków pomniejszająca plan wydatków (7 063,8 tys. zł) oraz środków niewydatkowanych (14 228,1 tys. zł⁶³) stanowiła 12,2% pierwotnie planowanych wydatków.

Środki rezerw celowych zostały wydatkowane przez dysponenta trzeciego stopnia zgodnie z przeznaczeniem w łącznej kwocie 615,8 tys. zł (98,9% przyznanych) na:

- sfinansowanie specjalnego dodatku motywacyjnego oraz wynagrodzeń pracowników (poz. 8) – z przyznanych środków w wysokości 528,8 tys. zł wydatkowano 528 tys. zł (tj. 99,9%);
- sfinansowanie w 2023 r. dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (poz. 20) – z przyznanych środków w wysokości 94,1 tys. zł wydatkowano 87,8 tys. zł (tj. 93,3%).

W Urzędzie obsługującym Ministra szczegółowym badaniem objęto wydatki w łącznej kwocie 14 986,9 tys. zł wylosowane z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (Urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS⁶⁴ oraz dobranych celowo, co stanowiło 9,8% wydatków dysponenta trzeciego stopnia. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto badaniem objęto wydatki na działania promocyjne i reklamowe w wysokości 2 091,2 tys. zł, tj. 36,7% wydatków wykazanych na te działania, które w 2023 r. wyniosły 5 699,4 tys. zł⁶⁵. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrolą objęto także trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 2 186,7 tys. zł (z czego w 2023 r. wydatkowano 2 091,2 tys. zł), w tym dwa zamówienia do których nie zastosowano przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁶ (zwolnienie na podstawie art. 11 ust. 5 pkt 2 Pzp) oraz zamówienie publiczne przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego (art. 132 Pzp). W ramach powyższego badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

„Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych MKiDN na rok 2023” został opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa w dniu 2 stycznia 2023 r. (pod nr 2023/BZP 00000120/01/P), a następnie był aktualizowany i publikowany.

⁶⁰ Na podstawie umowy nr 1/DPAiF/2023 z dnia 16 lutego 2023 r. dotyczącej udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu państwa na wsparcie finansowe w rozumieniu ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej na kwotę 108 000 tys. zł, która została zmniejszona do 105 583,3 tys. zł na podstawie aneksu nr 1 z dnia 28 grudnia 2023 r. Niewykorzystana kwota w wysokości 1 272,4 tys. zł została zwrócona na rachunek Ministerstwa w dniu 30 stycznia 2024 r.; zwrot niewykorzystanych środków „wynikał z braku zawarcia umów dla poprawnych wniosków, które wpłynęły do PISF w roku 2023” [dot. produkcji filmów i seriali animowanych].

⁶¹ W 2023 r. PISF przekazał na rachunki powiernicze środki w łącznej kwocie 126 881,2 tys. zł na podstawie 40 umów zawartych z przedsiębiorcami, przy czym w sześciu przypadkach źródłem wsparcia były zwroty środków z rachunków powierniczych, a w jednym przypadku – zarówno środki dotacji, jak i zwroty środków.

⁶² Tzw. Jednostki Wspierające, tj.: Narodowy Instytut Muzyki i Tańca, Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego, Centrum Sztuki Współczesnej – Zamek Ujazdowski, Narodowy Instytut Muzeów (d. Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów).

⁶³ Środki niewydatkowane pomniejszone o przyznane a niewykorzystane środki rezerw celowych budżetu państwa.

⁶⁴ Z ang. *Monetary Unit Sampling* – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

⁶⁵ Wydatki na ten cel były w 2023 r. blisko dwukrotnie wyższe niż w 2022 r. (2 724,9 tys. zł). Znaczący wpływ na wzrost kosztów miała rosnąca inflacja i ogólny wzrost cen towarów i usług, jak również inny zakres promowania wydarzeń oraz realizacja nowych kampanii promocyjnych (np.: Polonezem na listę UNESCO).

⁶⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., dalej: Pzp.

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach z 2023 r. zostało przekazane do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych zgodnie z terminem wynikającym z art. 82 ust. 2 Pzp.

Wydatki majątkowe Urzędu obsługującego Ministra wyniosły 2 215,4 tys. zł, tj. 86,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2022 r. były one niższe o 325,9 tys. zł. W planie rzeczowo-finansowym ujęto pierwotnie siedem zadań na kwotę 2 380 tys. zł. W trakcie roku wprowadzono sześć nowych zadań oraz zrezygnowano z dwóch. W 2023 r. zrealizowano w całości 11 zadań.

Dane o wydatkach budżetowych w 2023 r. w części 24 przedstawiono w załączniku nr 7.5 do niniejszej Informacji.

Przeciętne zatrudnienie w części 24, w przeliczeniu na pełne etaty, w 2023 r. wyniosło 20 150 osób⁶⁷ i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2022 r. o 251 osób⁶⁸. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto⁶⁹ w 2023 r. wynosiło 7 176,89 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2022 r. było wyższe o 655,13 zł, tj. o 10%.

W Urzędzie obsługującym Ministra (dział 750 i 801) przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło w 2023 r. 524 osoby, tj. o 37 osób⁷⁰ więcej niż w 2022 r. Na wynagrodzenia w dziale 750 i 801 wydatkowano 74 808,5 tys. zł, tj. o 11 831,1 tys. zł więcej w porównaniu do 2022 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w MKiDN wyniosło 11 907,25 zł i w porównaniu do 2022 r. było wyższe o 1 107,97 zł, tj. o 10,4%.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2023 r. w części 24 przedstawiono w załączniku nr 7.6 do niniejszej Informacji.

Zobowiązania w części 24 na koniec 2023 r. wyniosły 103 910,8 tys. zł⁷¹ (w tym zobowiązania Urzędu obsługującego Ministra – 6 677,3 tys. zł) i wynikały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2023 r. obowiązywało – wydane w celu realizacji działań nadzorczych i kontrolnych w zakresie planu finansowego, w tym w układzie zadaniowym – zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2013 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa⁷².

W dniu 11 stycznia 2024 r. Minister wydał nowe zarządzenie w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa⁷³. O dokonanie aktualizacji zarządzenia w sprawie nadzoru i kontroli z 2013 r. NIK wniosowała (wniosek nr 4) po kontroli wykonania w 2021 r. budżetu państwa⁷⁴.

W obszarze wydatków były przeprowadzane okresowe analizy, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, w wyniku których zostało sporządzone „Sprawozdanie z wykonania budżetu części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” za I półrocze i III kwartały 2023 r., informacja z wykonania budżetu państwa w zakresie wydatków inwestycyjnych za I półrocze, III kwartały oraz cały rok 2023, a także „Ocena jednostek podległych Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego w zakresie części 24 budżetu państwa” za I półrocze, III kwartały oraz cały rok 2023.

W 2023 r. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w MKiDN przeprowadziło 23 kontrole, z czego 13 – których przedmiotem była prawidłowość wykorzystania udzielonych dotacji. Spośród 13 ww. kontroli – 11 zostało przeprowadzonych w podległych/nadzorowanych instytucjach (w 10 prowadzonych i współprowadzonych instytucjach kultury oraz w jednej uczelni artystycznej), a dwie – u beneficjentów środków publicznych. Pozostałe kontrole przeprowadzono m.in. w czterech państwowych instytucjach kultury (przedmiotem kontroli było opracowanie i stosowanie procedury korzystania z systemu informatycznego Arachne w procesach związanych z wdrażaniem KPO), w dwóch uczelniach artystycznych (przedmiotem kontroli było bezpieczeństwo teleinformatyczne) oraz w jednym wojewódzkim urzędzie ochrony zabytków (w zakresie prowadzenia nadzoru konserwatorskiego).

⁶⁷ Dotyczy pracowników zatrudnionych w MKiDN oraz w instytucjach podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych (m.in. w archiwach państwowych, uczelniach i szkołach artystycznych).

⁶⁸ Najwyższy wzrost zatrudnienia (202 osoby) odnotowano w dziale 801 – Oświata i wychowanie.

⁶⁹ Łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

⁷⁰ Wzrost wynikał z konieczności zatrudnienia pracowników m.in. do obsługi KPO.

⁷¹ W tym 99,9% kwoty zobowiązań, tj. 103 824,68 tys. zł, dotyczyło wydatków bieżących (dane po korekcie sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa z dnia 22 kwietnia 2024 r.).

⁷² Dz. Urz. MKiDN poz. 43, dalej: zarządzenie w sprawie nadzoru i kontroli z 2013 r.

⁷³ Dz. Urz. MKiDN poz. 4.

⁷⁴ Wystąpienie pokontrolne z dnia 12 kwietnia 2022 r., skierowane do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego po kontroli nr P/22/001 pn. „Wykonanie budżetu państwa w 2021 r.” (<https://bip.nik.gov.pl/kontrole/P/22/001/KNO/>).

3.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W 2023 r. budżet środków europejskich w części 24 obejmował środki na finansowanie projektów w ramach: Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020”⁷⁵, Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020”⁷⁶, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020⁷⁷, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego III Perspektywa Finansowa⁷⁸ oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego III Perspektywa Finansowa⁷⁹, a także w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027⁸⁰ oraz Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027⁸¹.

W ustawie budżetowej na rok 2023 zaplanowano wydatki budżetu środków europejskich w części 24 w wysokości 273 672 tys. zł. Kwota ta została zwiększona środkami z rezerw celowych (poz. 98) w wysokości 88 801,2 tys. zł⁸² do kwoty 362 473,2 tys. zł. Środki rezerw celowych (poz. 98) zostały wykorzystane w wysokości 43 643,8 tys. zł (tj. w 49,1%), a kwota 45 007 tys. zł została zablokowana na podstawie decyzji Ministra z dnia 29 grudnia 2023 r.⁸³

Przyczynami niewydatkowania środków w ramach POIiŚ były m.in. błędy i braki w dokumentacji do wniosków o płatność składanych przez beneficjentów, co uniemożliwiało ich zatwierdzenie, a także zmiana terminów złożenia wniosków o płatność końcową i przeprowadzenia kontroli na miejscu na zakończenie realizacji projektu.

Zrealizowane wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 283 750,1 tys. zł, tj. 78,3% planu po zmianach, z czego 159 376,7 tys. zł (56,2% łącznych wydatków) dotyczyło realizacji projektów w ramach MFEOG, a 123 454,9 tys. zł (43,5% łącznych wydatków) – POIiŚ. Na realizację pozostałych projektów wydatkowano łącznie 917,7 tys. zł, z tego w ramach: NMF – 640,5 tys. zł, POWER – 258,1 tys. zł, RPOWP – 19,9 tys. zł. Nie wydatkowano środków w ramach FERS oraz w ramach FEnIKS. W porównaniu z 2022 r. wydatki w ramach budżetu środków europejskich były wyższe o 63 045,3 tys. zł, tj. o 28,6%.

Największe wydatki w ramach budżetu środków europejskich poniesiono w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 254 795,7 tys. zł. Wydatki w dziale 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka wyniosły 8 208,3 tys. zł, w dziale 801 – Oświata i wychowanie – 20 487,9 tys. zł, zaś w dziale 750 – Administracja publiczna – 258,1 tys. zł.

W Urzędzie obsługującym Ministra zrealizowano wydatki z budżetu środków europejskich na kwotę 1 094 tys. zł (98,2% z zaplanowanych po zmianach – 1 113,8 tys. zł), w tym w ramach: POIiŚ – 835,9 tys. zł (dział 801), POWER – 258,1 tys. zł (dział 750).

Badaniem objęto wydatki dysponenta trzeciego stopnia o łącznej wartości 52,2 tys. zł, co stanowiło 4,8% wydatków budżetu środków europejskich poniesionych w 2023 r. przez Urząd obsługujący Ministra⁸⁴. Poddane kontroli wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności⁸⁵, były zgodne z przeznaczeniem i prawidłowo udokumentowane.

Dane o wydatkach budżetu środków europejskich w 2023 r. w części 24 przedstawiono w załączniku nr 7.7 do niniejszej Informacji.

⁷⁵ Dalej: POIiŚ.

⁷⁶ Dalej: POWER.

⁷⁷ Dalej: RPOWP.

⁷⁸ Dalej: MFEOG.

⁷⁹ Dalej: NMF.

⁸⁰ Dalej: FERS.

⁸¹ Dalej: FEnIKS.

⁸² Zwiększenia dokonano w związku z realizacją projektów przez: 16 beneficjentów w ramach POIiŚ (69 039,3 tys. zł) oraz sześciu jednostek realizujących w ramach MFEOG (19 761,9 tys. zł).

⁸³ Łączna kwota blokady – 64 390,2 tys. zł.

⁸⁴ W tym 95% wydatków, tj. 1 039,3 tys. zł, stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz wydatki na pracownicze plany kapitałowe.

⁸⁵ Końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach projektów realizowanych w perspektywie 2014-2020 był 31 grudnia 2023 r.

3.3. SPRAWOZDANIA

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2023 r. przez dysponenta części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia (Urzędu obsługującego Ministra):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i jednostek podległych oraz nadzorowanych). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zgodnie z przepisami rozporządzeń: Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸⁶, Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸⁷ oraz Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁸⁸.

⁸⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 454.

⁸⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 652.

⁸⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1731.

3.4. STAN PRZYGOTOWANIA DO ABSORBCJI ŚRODKÓW W RAMACH KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY I ZWIĘKSZENIA ODPORNOŚCI

Porozumienie z dnia 15 listopada 2022 r. o realizacji reform/inwestycji w ramach planu rozwojowego pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej (Instytucja Koordynująca – IK) a Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Instytucja odpowiedzialna za realizację reformy – IOR / Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji – IOI) zostało podpisane przez ówczesnego Ministra dopiero w dniu 3 marca 2023 r. Było to uwarunkowane zidentyfikowanymi kwestiami problemowymi, związanymi z rozpoczęciem realizacji KPO, tj. wystąpienie obiektywnych okoliczności uniemożliwiających osiągnięcie wskaźników dla inwestycji A2.5.2 „Inwestycje na rzecz utworzenia modelowego centrum wspierania przemysłów kreatywnych”⁸⁹ oraz brak zasobów kadrowych do wdrażania KPO (gotowość etatowa MKiDN możliwa była do osiągnięcia dopiero po uchwaleniu ustawy budżetowej na 2023 r., w której zabezpieczono środki na wynagrodzenia dla 6 etatów).

MKiDN, jako IOR, odpowiadało za prawidłową realizację reformy A2.5 „Wzmacnianie potencjału sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz rozwoju gospodarczego”.

Kamieniem milowym reformy A2.5 było przyjęcie w IV kwartale 2022 r. dokumentu kierunkowego (policy paper) wspierającego zieloną i cyfrową transformację w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych. W grudniu 2022 r. został przyjęty dokument pt. „Ramy wsparcia sektorów kultury i kreatywnych w Polsce”⁹⁰.

MKiDN, jako IOI, odpowiadało za prawidłową realizację dwóch inwestycji⁹¹:

- 1) A2.5.1 „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju”;
- 2) B1.1.4 „Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”.

Ministerstwo identyfikowało ryzyka w zakresie realizacji KPO, w tym m.in.: ryzyko braku możliwości realizacji inwestycji A2.5.2 w okresie kwalifikowalności KPO i tym samym ryzyko nieosiągnięcia wskaźników; ryzyko nieosiągnięcia w terminie wskaźników dla inwestycji A2.5.1 (z uwagi na brak uruchomienia KPO i w związku z tym brak możliwości utworzenia rezerwy celowej w budżecie państwa, o której mowa w art. 141l ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁹²) – ogłoszenie naborów wniosków zgodnie z przyjętym harmonogramem realizacji inwestycji nie było możliwe. Nie przygotowywano planów naprawczych z uwagi na obiektywny (niezależny od MKiDN) charakter problemów. Zmiany usprawniające osiągnięcie celów zostały wprowadzone w trybie rewizji KPO, tj. zrezygnowano z realizacji inwestycji A2.5.2, w odniesieniu do inwestycji A2.5.1 zwiększono alokację (z 45 mln euro do 95 mln euro) oraz wskaźniki⁹³ i termin ich realizacji (grudzień 2025 r.).

Maksymalna wysokość środków przeznaczonych na realizację inwestycji wynosiła łącznie 726 007 976 PLN⁹⁴. W latach 2022-2023 MKiDN nie wydatkowało środków w ramach KPO.

Na 2023 r. koszt planowanych zadań w ramach inwestycji A2.5.1 został określony na 9 591,9 tys. zł. Przedmiotowe środki nie zostały wydatkowane.

W ramach inwestycji A2.5.1 zaplanowano do końca 2023 r. podpisanie 110 umów z beneficjentami (dot. projektów) oraz 35 umów stypendialnych. Przedmiotowe wskaźniki nie zostały osiągnięte. Inwestycje, finansowane w części pożyczkowej, nie rozpoczęły się ze względu na brak uruchomienia przez Komisję Europejską funduszy z KPO, a tym samym – rezerwy celowej. W ramach rewizji KPO terminy realizacji wskaźników uległy zmianie. W związku z tym ogłoszenie pierwszego naboru zaplanowano na II kwartał 2024 r.

⁸⁹ Konieczność przygotowania konkursu architektonicznego (w celu utworzenia Muzeum Przemysłów Kreatywnych w Krakowie) uniemożliwiła realizację inwestycji zgodnie z zadeklarowanym harmonogramem i w ramach czasowych KPO, w tym osiągnięcie kamienia milowego.

⁹⁰ <https://www.gov.pl/web/kultura/krajowy-plan-odbudowy>.

⁹¹ Trzecia inwestycja – A2.5.2 „Inwestycje na rzecz utworzenia modelowego centrum wspierania przemysłów kreatywnych” – została usunięta w wyniku rewizji KPO (dalej: rewizja KPO z 2023 r.); zaktualizowany KPO został zaakceptowany przez Komisję Europejską w dniu 21 listopada 2023 r.

⁹² Dz. U. z 2024 r. poz. 324.

⁹³ Tj.: A3L – Liczba podpisanych umów na projekty realizowane przez instytucje kultury, NGO's, MŚP i mikroprzedsiębiorstwa działające w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych – wzrost z 2710 umów do 4359 umów; A4L – Liczba stypendiów przyznanych w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych – wzrost z 746 stypendiów do 1392 stypendiów.

⁹⁴ W przeliczeniu: 161 986 652 EUR, wg kursu 4,4819 PLN.

W wyniku rewizji KPO z 2023 r., budżet na realizację inwestycji A2.5.1 wyniósł 425 780,5 tys. zł⁹⁵, a termin osiągnięcia docelowych wskaźników w ramach inwestycji A2.5.1⁹⁶ zaplanowano na IV kwartał 2025 r.

NIK zwróciła uwagę na ryzyko niewydatkowania środków oraz nieosiągnięcia wskaźników inwestycji A2.5.1 „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju”.

MKiDN zgłosiło propozycję uwzględnienia inwestycji A.2.5.1 do kolejnej rewizji KPO⁹⁷. Zakres zaproponowanych przez MKiDN zmian dotyczy zmniejszenia wskaźnika A3L (liczby umów na granty) z 4324 na 2876 (potrzeba zwiększenia kosztu jednostkowego grantu – średniej kwoty przypadającej na grant).

Budżet na realizację inwestycji B1.1.4 w ramach KPO wyniósł 300 227,5 tys. zł, finansowany w części grantowej. W 2023 r. na zadania w ramach inwestycji B1.1.4 nie planowano i nie poniesiono wydatków. Wartość złożonych wniosków na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła kwotę 46 060 tys. zł, co stanowiło 15,3% budżetu na realizację inwestycji B1.1.4, a podpisanych obustronnie umów – 3 473 tys. zł.

Według zaktualizowanego harmonogramu, termin osiągnięcia docelowych wskaźników w ramach inwestycji B1.1.4⁹⁸ zaplanowano na IV kwartał 2026 r.

⁹⁵ Kwota zwiększona z 201 685,5 tys. zł do 425 780,5 tys. zł o środki niewykorzystane na inwestycję A2.5.2 (224 095 tys. zł), usuniętą w wyniku rewizji KPO z 2023 r.

⁹⁶ Tj.: A3L – Liczba podpisanych umów na projekty realizowane przez instytucje kultury, NGO's, MŚP i mikroprzedsiębiorstwa działające w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych (4324 umów); A4L – Liczba stypendiów przyznanych w sektorze kultury i przemysłów kreatywnych (1438 stypendiów).

⁹⁷ Według harmonogramu konsultacji i rewizji KPO, od 15 marca do dnia 15 kwietnia 2024 r. trwają konsultacje publiczne, na 23 kwietnia 2024 r. planowane jest zatwierdzenie zmian przez Radę Ministrów, a do 30 kwietnia 2024 r. – przekazanie do Komisji Europejskiej formalnego wniosku o rewizję KPO. Do końca czerwca 2024 r. planowana jest ocena propozycji rewizji przez KE, a na 16 lipca 2024 r. – przyjęcie zmienionej decyzji wykonawczej Rady UE (<https://www.gov.pl/web/planobudowy/materialy>).

⁹⁸ Tj.: B14G – Obiekty lokalnej aktywności społecznej, w których wymieniono nieefektywne źródła ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła zgodne z zasadą DNSH (21 obiektów); B15G – Termomodernizowane obiekty działalności społecznej (85 obiektów, w tym 21 obiektów, w których wymieniono nieefektywne źródła ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła zgodne z zasadą DNSH).

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY

4.1. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO

4.1.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW

Zrealizowane przychody FPK w 2023 r. wyniosły 303 126,6 tys. zł i były wyższe o 17% od planu według ustawy budżetowej (259 000 tys. zł). Głównym źródłem wykonanych przychodów FPK (295 461,3 tys. zł) były przychody z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol Państwa.

W 2023 r. przychody FPK wzrosły w stosunku do 2022 r.⁹⁹ o 36 864,9 tys. zł, tj. o 13,8%. Wzrost przychodów Funduszu – rok do roku – odnotowano także w latach wcześniejszych (w 2020 r. przychody wyniosły 222 695,7 tys. zł, a w 2021 r. – 244 266,3 tys. zł).

Należności netto Funduszu na koniec IV kwartału 2023 r. wyniosły 560 tys. zł i były wyższe od należności na koniec 2022 r. o kwotę 300,2 tys. zł.

W 2023 r. ówczesny Minister wydał jedną decyzję umarzającą należność w wysokości 70,6 tys. zł (wraz z odsetkami) oraz jedną decyzję rozkładającą należność na raty i umarzającą odsetki. Kwota należności rozłożonych na raty z FPK na koniec 2023 r. wynosiła 8 tys. zł.

4.1.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW

Koszty realizacji zadań FPK w 2023 r. wyniosły 276 499,9 tys. zł i stanowiły 94,8% planu po zmianach oraz 106,8% w porównaniu do planu według ustawy budżetowej.

Wykonanie kosztów FPK w 2023 r. w stosunku do roku 2022¹⁰⁰ było wyższe o 17 090,6 tys. zł, tj. o 6,6%. Wzrost kosztów Funduszu – rok do roku – odnotowano także w latach wcześniejszych (w 2020 r. koszty wyniosły 228 782,4 tys. zł, a w 2021 r. – 243 353,6 tys. zł).

W latach 2020-2023 zakres realizowanych zadań Funduszu nie uległ zmianie. W 2023 r. środki FPK przeznaczono przede wszystkim na dotacje na realizację zadań bieżących (167 129,1 tys. zł) oraz na dotacje inwestycyjne (88 227,8 tys. zł).

W 2023 r. dysponent FPK, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych i pozytywnej opinii sejmowej Komisji Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ufp, dokonał trzykrotnie¹⁰¹ zmiany w planie finansowym FPK.

W pismach, skierowanych do Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych Sejmu RP oraz do Ministra Finansów, ówczesny Minister wskazał m.in., że zmiany w planie wynikają z faktu, że wydatki z FPK dotyczą głównie Programów Ministra, będących konkursami. Przygotowując plan finansowy FPK na dany rok budżetowy, nie można przewidzieć, jaki beneficjent, na jakie zadanie, w jakim programie złoży wniosek. Przygotowywany plan finansowy jest więc szacunkiem w oparciu o wykonanie planu FPK z lat poprzednich.

Na koniec 2023 r. w FPK nie wystąpiły zobowiązania.

Dane o wykonaniu w 2023 r. planu finansowego Funduszu przedstawiono w załączniku nr 7.8 do niniejszej Informacji.

4.1.3. STAN FUNDUSZU I GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI

Planowany stan FPK na początek 2023 r. w kwocie 1 534 tys. zł obejmował środki pieniężne w wysokości 1 168 tys. zł oraz należności w wysokości 366 tys. zł. Faktyczny stan FPK (32 811,5 tys. zł)

⁹⁹ Przychody zrealizowane w 2022 r. – 266 261,7 tys. zł.

¹⁰⁰ Koszty zrealizowane w 2022 r. – 259 409,3 tys. zł.

¹⁰¹ Pierwsza zmiana 27 marca 2023 r., druga – 2 sierpnia 2023 r., trzecia – 26 października 2023 r.

był wyższy od planowanego o 31 277,5 tys. zł i obejmował środki pieniężne w wysokości 32 567,1 tys. zł, należności – 259,8 tys. zł oraz zobowiązania – (-)15,4 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2023 r. wyniósł 59 438,1 tys. zł i był wyższy od planowanego (1 534 tys. zł) o 57 904,1 tys. zł. Na stan Funduszu wpływały środki pieniężne w kwocie 58 878,1 tys. zł i należności w wysokości 560 tys. zł.

Dysponent FPK w trakcie 2023 r. przekazywał wolne środki ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w zarządzanie (overnight) w wysokości 8 878,1 tys. zł oraz w formie depozytu terminowego w wysokości 50 000 tys. zł¹⁰².

4.1.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Na zadania wynikające z ustawy tworzącej FPK wydatkowano łącznie 275 987,6 tys. zł, w tym na:

- 1) promowanie lub wspieranie (257 624,6 tys. zł):
 - ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym – 138 850,3 tys. zł (tj. 50,3% ogółu wydatków) na realizację 1474 umów;
 - twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspierania czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej – 21 835,7 tys. zł (tj. 7,9% ogółu wydatków) na realizację 695 umów;
 - działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego – 61 787,8 tys. zł (tj. 22,4% ogółu wydatków) na realizację 635 umów;
 - młodych twórców i artystów, w tym w formie pomocy socjalnej – 6 737,1 tys. zł (tj. 2,4% ogółu wydatków) na realizację 875 umów;
 - zadań realizowanych w ramach projektów, w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych, z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 28 413,7 tys. zł (tj. 10,3% ogółu wydatków) na realizację 93 umów;
- 2) zadania realizowane przez PISF – 13 893,6 tys. zł (tj. 5% ogółu wydatków), w tym 13 093,6 tys. zł na podstawie art. 87 ust. 5 ustawy o grach hazardowych¹⁰³;
- 3) realizację wypłat wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych – 4 469,4 tys. zł (tj. 1,6% ogółu wydatków).

Szczegółowym badaniem objęto dofinansowanie i rozliczenie 32 zadań na kwotę łączną 33 848,4 tys. zł¹⁰⁴, z czego wydatkowano 32 799,6 tys. zł¹⁰⁵, w tym na zadania: bieżące – 22 726,2 tys. zł¹⁰⁶, inwestycyjne – 10 073,4 tys. zł¹⁰⁷. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udzielania i rozliczania dotacji; prawidłowo ustalono wysokość wpłaty na rzecz PISF.

Zakres i tryb nadzoru oraz kontroli sprawowanej przez Ministra nad Funduszem Promocji Kultury określało zarządzenie w sprawie nadzoru i kontroli z 2013 r.

Planem określającym efekty rzeczowe funduszu przy udziale określonych środków finansowych był plan finansowy w układzie zadaniowym.

Monitorowanie realizacji planu Funduszu Promocji Kultury odbywa się na bieżąco poprzez analizę zestawień sporządzanych w oparciu o dane z „Systemu zarządzania programami operacyjnymi”.

¹⁰² Średnia miesięczna kwota przekazana w zarządzanie (overnight) wyniosła 301 143,9 tys. zł, a w formie depozytu terminowego – 44 708,3 tys. zł. Dziesięć depozytów przekazano w zarządzanie do 30 dni, trzy – od 31 do 40 dni, 25 – od 41 do 50 dni, pięć – od 51 do 60 dni oraz trzy – powyżej 61 dni.

¹⁰³ Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy o grach hazardowych, dysponent Funduszu Promocji Kultury przekazuje corocznie, w terminie do dnia 30 marca następnego roku kalendarzowego, nie mniej niż 5% przychodu, o którym mowa w ust. 3, do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej na realizację zadań tego Instytutu.

¹⁰⁴ W tym: 10 353,9 tys. zł na realizację umów dotacyjnych na zadania bieżące; 10 400,9 tys. zł na realizację umów dotacyjnych na zadania inwestycyjne; 13 093,6 tys. zł na zadania realizowane przez PISF.

¹⁰⁵ Niższe wykorzystanie środków wynikało z rozwiązania jednej umowy o wartości 719,8 tys. zł oraz zwrotów części przyznanych środków przez czterech beneficjentów na łączną kwotę 328,8 tys. zł.

¹⁰⁶ Wartość badanej próby stanowiła 11,9% wydatków bieżących, obejmujących: dotacje na realizację zadań bieżących (167 129,1 tys. zł), środki na realizację zadań bieżących przekazane innym podmiotom, tj. PISF (13 893,6 tys. zł) oraz transfery na rzecz ludności (6 737,1 tys. zł).

¹⁰⁷ Wartość badanej próby stanowiła 11,4% wydatków na dotacje inwestycyjne.

4.2. SPRAWOZDANIA

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta FPK sprawozdań za 2023 r.:

- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2023 r. planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-40),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego w układzie zadaniowym (Rb-BZ2) oraz
- sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

5. USTALENIA INNYCH KONTROLI

W wyniku kontroli nr P/23/022 pt. „Finansowanie kinematografii” NIK stwierdziła, że w latach 2018-2023 (do 30 czerwca) środki publiczne w dziedzinie kinematografii, biorąc pod uwagę cel na jaki były przeznaczane, wykorzystywane były na ogół prawidłowo i rzetelnie.

Minister w latach 2018-2023 (do 30 czerwca) finansował podmiotowo działalność sześciu instytucji (w tym PISF), którym udzielał również dotacji celowych na wydatki majątkowe, przeznaczając na te cele łącznie 254 690,5 tys. zł. Na przedsięwzięcia oraz zadania w dziedzinie kinematografii Minister udzielił z budżetu państwa dotacji celowych na wydatki bieżące w łącznej kwocie 583 410,8 tys. zł, w tym 458 828,1 tys. zł dla PISF na wsparcie finansowe w rozumieniu ustawy o produkcji audiowizualnej. Ponadto w latach 2018-2023 (do 30 czerwca) Instytut przeznaczył 1 312 497 tys. zł na dofinansowanie przedsięwzięć w dziedzinie kinematografii na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii¹⁰⁸.

NIK pozytywnie oceniła realizowanie przez Ministra zadań określonych w ustawie o kinematografii. Minister, zgodnie z art. 24 ust. 1 tej ustawy, powoływał ekspertów opiniujących wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć oraz wydawał i zmieniał akty wykonawcze, wykonując upoważnienia określone w ustawie o kinematografii. System wyboru dofinansowywanych przedsięwzięć w dziedzinie kinematografii był zgodny z przepisami tej ustawy oraz rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć.

Jednakże w odniesieniu do realizacji zadań, wynikających z ustawy o produkcji audiowizualnej, stwierdzono nierzetelną zmianę rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowalnych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej¹⁰⁹. Dokonana przez Ministra od dnia 1 stycznia 2022 r. zmiana ww. rozporządzenia – wprowadzająca nowy zakres punktacji oraz nowe kryteria z nieostrymi określeniami – spowodowała, iż test kwalifikacyjny nie spełniał funkcji określonej w art. 16 ust. 4 pkt 1 tej ustawy. Test kwalifikacyjny ma służyć bowiem m.in. do oceny, czy dany utwór audiowizualny wykorzystuje polski lub europejski dorobek kulturowy, a nie – w jakim stopniu (znacznym, istotnym) ten warunek spełnia, przy czym odpowiednia liczba punktów uzyskanych w teście kwalifikacyjnym jest warunkiem przyznania wsparcia finansowego¹¹⁰.

NIK zwróciła także uwagę na niedostateczne, w stosunku do potrzeb, środki finansowe przekazywane przez Ministra na produkcję audiowizualną. Środki te w latach 2020-2023 stanowiły niespełna 50% kwot maksymalnego limitu wydatków, określonych w art. 33 ust. 1 pkt 3-6 ustawy o produkcji audiowizualnej¹¹¹.

Minister sprawował nadzór nad instytucjami, prowadzącymi działalność oraz realizującymi przedsięwzięcia w dziedzinie kinematografii, w trybie i na zasadach określonych w zarządzeniu w sprawie nadzoru i kontroli, a także prowadził kontrole w ww. podmiotach zgodnie z przepisami ustawy o kontroli w administracji rządowej. Jednakże stosowane mechanizmy kontroli rozliczenia środków dotacji celowej udzielonej PISF na wsparcie finansowe w rozumieniu ustawy o produkcji audiowizualnej nie pozwoliły na zidentyfikowanie nieprawidłowości, które ujawniła w tym zakresie kontrola NIK.

W trakcie kontroli stwierdzono, że PISF nierzetelnie informował Ministra o wykorzystaniu w 2020 r. i 2022 r. środków dotacji celowej przeznaczonej na wsparcie finansowe, a także nie dokonał korekty przedstawionych Ministrowi rozliczeń. PISF nie dokonał też zwrotu do budżetu państwa części dotacji w kwocie 7 078,1 tys. zł, która została pobrana w nadmiernej wysokości – w związku z rozwiązaniem umów o wsparcie finansowe z przedsiębiorcami, przeznaczając powyższe środki na inne projekty w ramach wsparcia produkcji audiowizualnej. Ponadto ustalono, że w 73 przypadkach na 115 skontrolowanych Instytut nie dotrzymał terminu, określonego w art. 26 ust. 2 ustawy o produkcji audiowizualnej, na weryfikację raportów złożonych przez przedsiębiorców po zakończeniu prac objętych wsparciem finansowym.

¹⁰⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 130.

¹⁰⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1881.

¹¹⁰ Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy o produkcji audiowizualnej, wsparcie finansowe może być przyznane, jeżeli wniosek uzyska w teście kwalifikacyjnym co najmniej 51% punktów możliwych do uzyskania.

¹¹¹ Maksymalne limity wydatków wynosiły w: 2020 r. – 216 006 tys. zł, 2021 r. – 221 406 tys. zł, 2022 r. – 226 940 tys. zł, 2023 r. – 232 614 tys. zł.

PISF prowadził kontrole podmiotów, którym udzielił dofinansowań, w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli podmiotów otrzymujących dofinansowanie z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej¹¹², wydanym na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy o kinematografii. W odniesieniu do 93% objętych kontrolą beneficjentów Instytut przeprowadzał czynności jedynie na podstawie przekazanych raportów, zaś kontrolą w siedzibach beneficjentów obejmowano corocznie niespełna 7% beneficjentów. PISF nie sporządzał pisemnych wystąpień do podmiotów kontrolowanych zawierających opis ustalonego stanu faktycznego i jego ocenę, wymaganych przepisem § 7a ust. 7 ww. rozporządzenia. Instytut nie podjął też działań w stosunku do trzech podmiotów kontrolowanych, mimo że podmioty te – wbrew obowiązkowi wynikającemu z § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia – nie złożyły wyjaśnień odnośnie do wniosków i zaleceń pokontrolnych, sformułowanych w wystąpieniach. Ponadto PISF w ograniczonym zakresie korzystał z uprawnienia do prowadzenia kontroli przedsiębiorców, którym przyznano wsparcie finansowe w rozumieniu ustawy o produkcji audiowizualnej, podejmując takie działania tylko raz w latach 2019-2023 (do 30 czerwca).

W wyniku kontroli nr P/23/023 pt. „Funkcjonowanie Muzeum Narodowego w Warszawie” stwierdzono m.in., że w latach 2019-2023 w realizacji ustawowych zadań merytorycznych Muzeum wystąpiły nieprawidłowości, a nadzór Ministra nad działalnością Muzeum nie był w pełni prawidłowy w obszarze finansowym, organizacyjnym oraz merytorycznym.

Wystawy czasowe były przygotowywane i rozliczane przez Muzeum niezgodnie z regulacjami wewnętrznymi w zakresie opiniowania propozycji wystaw, zatwierdzania ich do realizacji oraz rozliczania kosztów w sprawozdaniach z realizacji wystaw niezgodnie z ewidencją księgową. Ponadto funkcjonujący w Muzeum organ doradczy – Kolegium Kuratorów działało niezgodnie ze Statutem Muzeum. Kolegium nie wydawało opinii w zakresie zrealizowanych wystaw stałych i czasowych, projektów edukacyjnych i kulturalnych, wydawniczych oraz projektów badawczych i badawczo-naukowych. Muzeum sporządzało i przekazywało do Ministra plany i sprawozdania z działalności merytorycznej.

Muzealia były prawidłowo ewidencjonowane i opracowywane w księgach inwentarzowych. Jednakże w latach 2019-2022 wartość muzealiów wynikająca z ewidencji księgowej nie została uzgodniona z księgami inwentarzowymi w związku z brakiem wyceny części posiadanych muzealiów, a Dyrektor Muzeum niezgodności tej nie usunął. Ponadto w Muzeum Gmach Główny i Oddziale w Królikarni nie dotrzymywano terminu przeprowadzenia skontrum muzealiów w okresie pięciu lat od daty zakończenia poprzedniej kontroli, co było niezgodne z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach¹¹³.

Plany ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych Muzeum Gmach Główny oraz Oddziałów w Królikarni, Wilanowie i Otwocku Wielkim nie były aktualizowane w latach 2019-2023, co stanowiło naruszenie § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych¹¹⁴. Plan ochrony zabytków Oddziału w Nieborowie i Arkadii wprowadzony został dopiero w trakcie kontroli NIK (poprzedni plan pochodził z 1983 r.). Dodatkowo Instrukcja przygotowania zbiorów do ewakuacji Muzeum oraz Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego dla Muzeum Gmach Główny i Kamienicy Krystalla nie spełniały wymogów określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą. Nie zapewniono też właściwych warunków przechowywania muzealiów oraz opracowania Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w wynajmowanym w latach 2019-2023 Magazynie Mebli Zabytkowych w Tarczynie.

Muzeum zgodnie z przeznaczeniem wykorzystało udzielone przez Ministra dotacje podmiotowe oraz dotacje celowe z budżetu państwa część 24 i Funduszu Promocji Kultury na inwestycje i zadania bieżące. W ramach gospodarki finansowej Muzeum prawidłowo prowadzono księgi rachunkowe i sporządzano roczne sprawozdania finansowe, jednakże stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in. korzystania ze służbowych kart płatniczych w zakresie dokonania wydatków niezwiązanych z działalnością statutową Muzeum, braku skutecznego systemu monitorowania czasu pracy oraz udzielania zamówień publicznych niezgodnie z regulacjami wewnętrznymi.

¹¹² Dz. U. z 2018 r. poz. 178.

¹¹³ Dz. U. Nr 202, poz. 2073.

¹¹⁴ Dz. U. Nr 212, poz. 2153.

W zakresie wykorzystania środków publicznych przez Muzeum, w tym dotacji celowych Ministra, wystąpiły nieprawidłowości dotyczące m.in. nieterminowego zwrotu niewykorzystanych części dotacji celowych, nieprawidłowego dokumentowania wydatków oraz nieprawidłowego ich zatwierdzania. Ponadto w Muzeum Gmach Główny oraz w Oddziałach w Królikarni, Wilanowie i Otwocku Wielkim stosowano stawki najmu powierzchni muzealnych, które nie zostały formalnie przyjęte. Obiekty budowlane Muzeum wymagają modernizacji i remontów oraz nie były w pełni dostosowane dla zwiedzających z niepełnosprawnościami. Stwierdzono także przypadki nieprzeprowadzania przeglądów stanu technicznego obiektów budowlanych (w Oddziałach w Królikarni, Otwocku Wielkim, Nieborowie i Arkadii) i prowadzenia książki obiektu budowlanego niezgodnie z obowiązującymi przepisami (w Muzeum Gmach Główny oraz Oddziałach w Królikarni i Otwocku Wielkim).

W sprawowanym przez Ministra nadzorze nad działalnością Muzeum stwierdzono nieprawidłowości. Minister przez długi czas – ponad półtora roku – nie zapewnił działania Rady Muzeum na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach¹¹⁵, realizującej w myśl art. 11 ust. 2 pkt 1 tej ustawy bezpośredni nadzór nad wypełnianiem przez Muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa. Ponadto Minister zaakceptował Regulamin organizacyjny Muzeum niezgodny z obowiązującym w Muzeum Statutem. Minister prawidłowo udzielał dotacji celowych na zadania inwestycyjne i bieżące Muzeum, jednak w Ministerstwie nieprawidłowo dokonywano oceny planów działalności Muzeum, rozliczenia udzielonych dotacji celowych na zadania, sporządzania zbiorczych zestawień wykonania mierników budżetu w układzie zadaniowym oraz oceny gospodarki finansowej Muzeum. W Ministerstwie nie opracowano aktualnej oceny Muzeum za cały rok 2022 oraz za trzy kwartały (2022 r. i 2021 r.), co spowodowało, że Minister nie dysponował pełną i bieżącą informacją na temat realizacji zadań Muzeum w tym okresie. Przyczyną tego stanu było niezapewnienie odpowiedniej organizacji pracy komórek organizacyjnych Ministerstwa realizujących nadzór merytoryczny i finansowy nad działalnością Muzeum.

¹¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 385.

6. INFORMACJE DODATKOWE

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 15 kwietnia 2024 r.

W wystąpieniu pokontrolnym sformułowano następujące wnioski:

1. Rzetelne realizowanie obowiązku podawania do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia, wykazu jednostek wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom, o którym mowa w art. 122 ust. 4 ufp.
2. Niezwłoczne podejmowanie decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w przypadkach określonych w art. 177 ust. 1 ufp.
3. Niezwłoczne wnioskowanie o korektę zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, przyznających środki rezerwy ogólnej budżetu państwa, w przypadku zadań, których rozliczenia zostały zaakceptowane i nastąpił zwrot niewykorzystanych środków.

W odpowiedzi z dnia 26 kwietnia 2024 r. na wystąpienie pokontrolne Minister poinformował o przyjęciu wniosków pokontrolnych do realizacji.

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Lp.	Nazwa jednostki podległej/nadzorowanej ¹⁾	Wykonanie 2023 r.				Udział w wydatkach części ogółem
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym, wydatki na wynagro- dzenia wg Rb-70	
1.	Centrum Edukacji Artystycznej ²⁾	11 864	3 498,7	1 518 479,1	956 718,6	22,0
2.	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych ³⁾	1 572	2 282,0	306 150,5	135 339,8	4,4

Opracowanie własne na podstawie wyników kontroli NIK.

¹⁾ Dysponenti drugiego stopnia.

²⁾ Dysponentowi drugiego stopnia (Centrum Edukacji Artystycznej) podlegało 266 dysponentów trzeciego stopnia.

³⁾ Dysponentowi drugiego stopnia (Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych) podlegało 34 dysponentów trzeciego stopnia.

7.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Oceny wykonania budżetu w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego dokonano stosując kryteria¹¹⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2023 roku*¹¹⁷.

Dochody (D): 21 007,6 tys. zł

Wydatki (W)¹¹⁸: 6 914 915,8 tys. zł

Nie stwierdzono nieprawidłowości polegających na niecelowym lub niegospodarnym wydatkowaniu środków albo poniesieniu wydatków z naruszeniem prawa.

Ocenę cząstkową wydatków (pozytywna – 5) obniża się o 1 punkt, ze względu na stwierdzone nieprawidłowości polegające na:

- 1) podaniu przez dysponenta części 24 do publicznej wiadomości – w związku z realizacją obowiązku wynikającego z art. 122 ust. 4 ufp – danych i informacji nieodpowiadających faktycznym planowanym wielkościom i celowi przeznaczenia środków publicznych w formie dotacji, co świadczy o nieprawidłowej realizacji zasady jawności gospodarowania środkami publicznymi, o której mowa w art. 34 ust. 1 pkt 3 lit. a ufp w związku z art. 33 ust. 1 ufp;
- 2) opieszalych działaniach ówczesnego Ministra w celu ustalenia wysokości niewykorzystanych w 2023 r. środków finansowych przeznaczonych na realizację dwóch programów wieloletnich i dokonaniu dopiero pod koniec III kwartału I w IV kwartale 2023 r. blokady planowanych wydatków, podczas gdy już w I półroczu 2023 r. zachodziły przesłanki (tj. opóźnienia w realizacji programów wieloletnich) zablokowania części wydatków na te cele w łącznej kwocie co najmniej 125 000 tys. zł;
- 3) niezawnioskowaniu przez ówczesnego Ministra o korektę zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, przyznających środki rezerwy ogólnej budżetu państwa, jak również na niepodjęciu przez niego decyzji o blokadzie wydatków, mimo że dwa zadania finansowane ze środków rezerwy ogólnej zostały zrealizowane w całości, a niewykorzystane środki w łącznej kwocie 528,3 tys. zł zostały zwrócone na rachunek Ministerstwa.

Ocena cząstkowa wydatków (Ow): pozytywna (4)

Opinia o sprawozdaniach: pozytywna

Ocena ogólna: pozytywna

¹¹⁶ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>.

¹¹⁷ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>.

¹¹⁸ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich.

7.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY

Oceny wykonania planu finansowego Funduszu Promocji Kultury dokonano stosując kryteria¹¹⁹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2023 roku*¹²⁰.

Przychody (P):	303 126,6 tys. zł
Koszty (K) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	276 499,9 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K):	579 626,5 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie (Wp = P : G):	0,5230
Waga kosztów w łącznej kwocie (Wk = K : G):	0,4770

Nie stwierdzono nieprawidłowości w przychodach.

Ocena cząstkowa przychodów (Op):	pozytywna (5)
----------------------------------	---------------

Nie stwierdzono nieprawidłowości w kosztach.

Ocena cząstkowa kosztów (Ok):	pozytywna (5)
-------------------------------	---------------

Łączna ocena przychodów i kosztów (ŁO ¹²¹ : $5 \times 0,5230 + 5 \times 0,4770 = 5$):	pozytywna (5)
--	---------------

Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
--------------------------	-----------

Ocena ogólna:	pozytywna
----------------------	------------------

¹¹⁹ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>.

¹²⁰ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>.

¹²¹ $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$.

7.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 24, w tym:		17 911,6	7 071,0	21 007,6	117,3	297,1
1.	730 - Szkolnictwo wyższe i nauka	250,0	240,0	67,4	27,0	28,1
1.1.	73095 - Pozostała działalność	250,0	240,0	67,4	27,0	28,1
1.1.1.	§ 6699 - Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych	243,1	200,0	66,5	27,3	33,2
2.	750 - Administracja publiczna	434,6	398,0	683,0	157,2	171,6
2.1.	75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	434,1	398,0	682,6	157,2	171,5
2.1.1.	§ 0750 - Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	355,9	397,0	394,0	110,7	99,2
2.2.	75095 - Pozostała działalność	0,5	0,0	0,5	100,0	0,0
3.	801 - Oświata i wychowanie	1 999,1	1 018,0	3 360,9	168,1	330,1
3.1.	80132 - Szkoły artystyczne	1 746,8	996,0	3 190,2	182,6	320,3
3.1.1.	§ 0750 - Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa (...)	456,2	375,0	625,0	137,0	166,7
3.1.2.	§ 0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	495,8	327,0	1 458,2	294,1	445,9
3.1.3.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	487,3	142,0	596,9	122,5	420,3
3.2.	80143 - Jednostki pomocnicze szkolnictwa	23,2	11,0	9,8	42,2	89,1
3.3.	80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	4,1	0,0	2,8	68,3	0,0
3.4.	80148 - Stołówki szkolne i przedszkolne	16,7	11,0	18,2	109,0	165,4
3.5.	80195 - Pozostała działalność	208,4	0,0	139,8	67,1	0,0

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
4.	854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	102,8	86,0	138,5	134,7	161,0
4.1.	85410 - Internaty i bursy szkolne	102,8	86,0	138,5	134,7	161,0
4.1.1.	§ 0750 - Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa (...)	32,7	39,0	34,1	104,3	87,4
4.1.2.	§ 0830 - Wpływy z usług	30,0	31,0	51,2	170,7	165,2
5.	921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	15 125,0	5 329,0	16 757,7	110,8	314,5
5.1.	92101 - Instytucje kinematografii	39,1	0,0	29,5	75,4	0,0
5.2.	92102 - Polski Instytut Sztuki Filmowej	4 714,9	100,0	7 469,6	158,4	7 469,6
5.2.1.	§ 0900 - Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	769,4	100,0	391,4	50,9	391,4
5.2.2.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	7 078,1	0,0	0,0
5.3.	92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury	262,8	1 117,0	495,0	188,4	44,3
5.3.1.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	138,1	15,0	182,7	132,3	1 218,0
5.3.2.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych (...)	22,5	500,0	129,8	576,9	26,0
5.4.	92106 - Teatry	8,6	24,0	288,4	3 353,5	1 201,7
5.4.1.	§ 2950 - Wpływ ze zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności	7,1	20,0	281,8	3 969,0	1 409,0
5.5.	92108 - Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele	6,2	7,0	41,0	661,3	585,7
5.6.	92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	3,7	0,0	6,3	170,3	0,0

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
5.7.	92110 - Galerie i biura wystaw artystycznych	5,6	5,0	3,6	64,3	72,0
5.8.	92113 - Centra kultury i sztuki	4 137,8	640,0	2 224,7	53,8	347,6
5.8.1.	§ 2950 - Wpływ ze zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności	2 133,0	500,0	1 312,4	61,5	262,5
5.8.2.	§ 6690 - Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych	906,2	10,0	482,6	53,3	4 826,0
5.9.	92114 - Pozostałe instytucje kultury	1 656,7	660,0	501,2	30,2	75,9
5.9.1.	§ 6690 - Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych	6,7	5,0	245,2	3 659,7	4 904,0
5.9.2.	§ 2950 - Wpływ ze zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności	1 154,9	500,0	5,5	0,5	1,1
5.10.	92116 - Biblioteki	46,5	20,0	49,7	106,9	248,5
5.11.	92117 - Archiwa	1 942,7	1 645,0	2 282,0	117,5	138,7
5.11.1.	§ 0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	43,7	13,0	505,8	1 157,4	3 890,8
5.11.2.	§ 0830 - Wpływy z usług	1 603,8	1 505,0	1 472,8	91,8	97,9
5.12.	92118 - Muzea	838,6	264,0	2 589,5	308,8	980,9
5.12.1.	§ 0920 - Wpływy z pozostałych odsetek	320,2	5,0	790,0	246,7	15 800,0
5.12.2.	§ 2950 - Wpływ ze zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności	95,3	200,0	764,9	802,6	382,5
5.13.	92119 - Ośrodki ochrony i dokumentacji zabytków	945,9	500,0	186,6	19,7	37,3
5.13.1.	§ 0920 - Wpływy z pozostałych odsetek	17,7	0,0	120,4	680,2	0,0
5.13.2.	§ 2950 - Wpływ ze zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności	894,6	500,0	28,0	3,1	5,6
5.14.	92120 - Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	317,1	337,0	288,4	90,9	85,6
5.14.1.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych (...)	23,5	10,0	74,5	317,0	745,0
5.14.2.	§ 2950 - Wpływ ze zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności	151,2	200,0	150,2	99,3	75,1

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
5.15.	92127 - Działalność dotycząca miejsc pamięci narodowej oraz ochrony pamięci walk i męczeństwa	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
5.16.	92195 - Pozostała działalność	198,7	10,0	302,2	152,1	3 022,0
5.16.1	§ 0926 - Wpływy z pozostałych odsetek	109,9	5,0	173,0	157,4	3 460,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023.

7.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 24, w tym:		5 144 206,4	6 911 842,0	7 111 841,2	6 631 165,6	128,9	95,9	93,2
1.	730 - Szkolnictwo wyższe i nauka	823 330,3	1 041 471,0	1 039 022,3	963 173,4	117,0	92,5	92,7
1.1.	73013 - Działalność w zakresie umiędzynarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego	189,1	150,0	322,5	190,5	100,7	127,0	59,1
1.2.	73014 - Działalność dydaktyczna i badawcza	727 438,0	852 326,0	855 812,9	855 812,9	117,6	100,4	100,0
1.3.	73016 - Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	24 217,0	25 102,0	24 088,0	24 088,0	99,5	96,0	100,0
1.4.	73095 Pozostała działalność	71 486,2	163 893,0	158 799,0	83 082,0	116,2	50,7	52,3
2.	750 - Administracja publiczna	111 398,3	138 429,0	139 051,9	126 279,8	113,4	91,2	90,8
2.1.	75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	111 147,5	138 099,0	138 721,9	126 064,4	113,4	91,3	90,9
2.2.	75095 - Pozostała działalność	250,8	330,0	330,0	215,4	85,9	65,3	65,3
3.	752 - Obrona narodowa	163,5	207,0	207,0	131,4	80,4	63,5	63,5
3.1.	75212 - Pozostałe wydatki obronne	163,5	207,0	207,0	131,4	80,4	63,5	63,5
4.	754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	119,9	140,0	140,0	98,7	82,3	70,5	70,5
4.1.	75421 - Zarządzanie kryzysowe	119,9	140,0	140,0	98,7	82,3	70,5	70,5
5.	801 - Oświata i wychowanie	1 261 973,2	1 374 920,0	1 467 312,7	1 455 790,2	115,4	105,9	99,2
5.1.	80132 - Szkoły artystyczne	1 203 831,8	1 334 148,0	1 428 154,0	1 417 267,5	117,7	106,2	99,2
5.2.	80143 - Jednostki pomocnicze szkolnictwa	14 823,0	15 156,0	16 776,9	16 758,6	113,1	110,6	99,9
5.3.	80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	3 080,7	5 293,0	3 912,2	3 859,1	125,3	72,9	98,6
5.4.	80148 - Stołówki szkolne i przedszkolne	1 871,4	2 224,0	2 617,0	2 616,4	139,8	117,6	100,0

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.5.	80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	592,7	0,0	955,8	940,1	158,6	0,0	98,4
5.6.	80195 - Pozostała działalność	37 773,6	18 099,0	14 896,9	14 348,6	38,0	79,3	96,3
6.	854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	49 925,2	56 676,0	58 586,4	58 506,5	117,2	103,2	99,9
6.1.	85410 - Internaty i bursy szkolne	48 812,3	55 604,0	57 346,9	57 284,5	117,4	103,0	99,9
6.2.	85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	26,6	0,0	51,2	41,3	155,3	0,0	80,7
6.3.	85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	1 024,4	950,0	1 113,4	1 107,8	108,1	116,6	99,5
6.4.	85446 - Doksztalanie i doskonalenie nauczycieli	61,9	122,0	75,0	72,9	117,8	59,8	97,2
7.	921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 897 295,9	4 299 999,0	4 407 520,9	4 027 185,7	139,0	93,7	91,4
7.1.	92101 - Instytucje kinematografii	29 666,5	15 140,0	60 044,2	57 961,6	195,4	382,8	96,5
7.1.1.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	14 472,8	11 550,0	13 413,8	13 166,3	91,0	114,0	98,1
7.1.2.	§ 2800 - Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	6 873,0	0,0	25 909,8	25 547,9	371,7	0,0	98,6
7.2.	92102 - Polski Instytut Sztuki Filmowej	120 852,0	127 079,0	125 805,0	124 532,6	103,0	98,0	99,0
7.2.1.	§ 2570 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	22 555,0	19 079,0	20 221,8	20 221,8	89,7	106,0	100,0
7.2.2.	§ 2840 - Dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	98 297,0	108 000,0	105 583,3	104 310,9	106,1	96,6	98,8
7.3.	92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury	45 505,9	28 563,0	54 560,9	53 018,4	116,5	185,6	97,2

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.3.1	§ 3250 - Stypendia różne	12 477,5	12 500,0	12 452,0	12 452,0	99,8	99,6	100,0
7.4.	92106 - Teatry	283 336,6	388 393,0	369 853,3	368 039,3	129,9	94,8	99,5
7.4.1.	§ 2480 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	58 470,9	54 687,0	76 721,1	76 721,1	131,2	140,3	100,0
7.4.2.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	198 350,1	203 058,0	225 182,4	224 288,6	113,1	110,5	99,6
7.5.	92108 - Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele	126 620,8	178 261,0	143 711,8	143 544,8	113,4	80,5	99,9
7.5.1.	§ 2480 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	34 045,7	29 802,0	38 831,1	38 831,1	114,1	130,3	100,0
7.5.2.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	84 243,5	85 277,0	93 764,0	93 764,0	111,3	110,0	100,0
7.6.	92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	4 264,5	5 648,0	9 360,0	9 041,4	212,0	160,1	96,6
7.6.1.	§ 2840 - Dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1 144,1	3 500,0	6 646,0	6 327,4	553,0	180,8	95,2
7.7.	92110 - Galerie i biura wystaw artystycznych	19 937,0	26 033,0	20 541,4	20 339,8	102,0	78,1	99,0
7.7.1.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	18 523,3	18 533,0	19 126,5	19 126,5	103,3	103,2	100,0
7.8.	92113 - Centra kultury i sztuki	326 669,6	362 763,0	359 897,0	338 561,5	103,6	93,3	94,1
7.8.1.	§ 2240 - Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań bieżących objętych mecenatem państwa, wykonywanych w ramach programów ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przez samorządowe instytucje kultury	20 246,8	23 600,0	23 355,3	23 178,2	114,5	98,2	99,2

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.8.2.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	150 879,1	142 384,0	185 318,9	181 593,5	120,4	127,5	98,0
7.8.3.	§ 6540 - Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa, wykonywanych w ramach programów ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przez samorządowe instytucje kultury	56 957,0	69 000,0	68 290,0	55 556,9	97,5	80,5	81,3
7.9.	92114 - Pozostałe instytucje kultury	327 816,0	479 018,0	507 019,6	382 295,8	116,6	79,8	75,4
7.9.1.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	170 024,3	140 919,0	206 090,2	204 420,5	120,2	145,1	99,2
7.9.2.	§ 2800 - Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	53 195,8	8 331,0	52 330,6	50 746,1	95,4	609,1	97,0
7.10.	92115 - Polska Agencja Prasowa	18 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0	111,1	100,0	100,0
7.10.1.	§ 2580 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	18 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0	111,1	100,0	100,0
7.11.	92116 - Biblioteki	109 551,0	144 677,0	141 121,2	140 242,5	128,0	96,9	99,4
7.11.1.	§ 2240 - Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań bieżących objętych mecenatem państwa (...)	28 455,5	34 000,0	28 873,0	28 826,4	101,3	84,8	99,8
7.11.2.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	66 512,0	71 066,0	73 066,0	72 387,8	108,8	101,9	99,1
7.12.	92117 - Archiwa	255 310,1	287 447,0	301 575,9	298 727,8	117,0	103,9	99,1
7.12.1.	§ 4020 - Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	93 199,6	101 947,0	103 783,0	103 782,8	111,4	101,8	100,0
7.12.2.	§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	18 723,7	39 070,0	37 456,7	37 008,2	197,7	94,7	98,8

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.13.	92118 - Muzea	962 238,7	1 468 837,0	1 598 446,8	1 467 428,6	152,5	99,9	91,8
7.13.1.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	515 008,0	503 493,0	601 889,3	594 964,4	115,5	118,2	98,8
7.13.2.	§ 6220 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	212 253,6	478 776,0	619 912,5	549 104,0	258,7	114,7	88,6
7.14.	92119 - Ośrodki ochrony i dokumentacji zabytków	83 846,6	119 125,0	134 857,0	129 165,1	154,0	108,4	95,8
7.14.1.	§ 2550 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	67 715,1	69 725,0	87 591,7	84 850,6	125,3	121,7	96,9
7.14.2.	§ 6220 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	1 423,7	22 600,0	26 048,9	25 082,7	1 761,8	111,0	96,3
7.15.	92120 - Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	65 084,6	210 127,0	240 448,8	231 984,0	356,4	110,4	96,5
7.15.1.	§ 2720 - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	58 366,7	102 095,0	219 224,5	215 348,5	369,0	210,9	98,2
7.15.2.	§ 6560 - Dotacje celowe przekazane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom zaliczanym do sektora finansów publicznych	5 665,3	14 000,0	14 389,8	10 059,9	177,6	71,9	69,9
7.16.	92126 - Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego	6 695,0	11 799,0	11 799,0	11 799,0	176,2	100,0	100,0
7.16.1.	§ 2570 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	6 695,0	11 799,0	11 799,0	11 799,0	176,2	100,0	100,0

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.17.	92127 - Działalność dotycząca miejsc pamięci narodowej oraz ochrony pamięci walk i męczeństwa	1 436,5	4 520,0	1 966,9	1 603,7	111,6	35,5	81,5
7.17.1.	§ 4270 - Zakup usług remontowych	680,2	2 885,0	792,0	786,6	115,6	27,3	99,3
7.18.	92195 - Pozostała działalność	110 464,5	422 569,0	306 511,9	228 899,9	207,2	54,2	74,7
7.18.1.	§ 2580 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	71 685,9	93 412,0	77 340,2	76 293,3	106,4	81,7	98,6
7.18.2.	§ 6230 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	29 937,4	98 115,0	181 331,3	143 099,3	478,0	145,8	78,9

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK – po uwzględnieniu korekty z dnia 22 kwietnia 2024 r.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023.

7.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2022 r.			Wykonanie 2023 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia według Rb-70 tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
								tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia²⁾, w tym:	19 899	1 557 319	6 521,76	20 150	1 735 372	7 176,89	110,0
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	9 241	714 201	6 440,50	9 250	791 258	7 128,45	110,7
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	6	1 149	15 958,33	6	1 350	18 750,00	117,5
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej	1 698	160 042	7 854,43	1 752	182 244	8 668,38	110,4
	14 - nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej	8 954	681 927	6 346,57	9 142	760 520	6 932,47	109,2
	730 - Szkolnictwo wyższe i nauka	6 190	520 781	7 011,05	6 191	568 485	7 652,04	109,1
	73007 - Współpraca z zagranicą	0	131	0,00	0	110	0,00	0,0
	01	0	131	0,00	0	110	0,00	0,0
	73008 - Działalność Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	8	1 970	20 520,83	7	1 558	18 547,62	90,4
	01	8	1 970	20 520,83	7	1 558	18 547,62	90,4
	73009 - Działalność Narodowego Centrum Nauki	1	134	11 166,66	1	76	6 333,33	56,7
	01	1	134	11 166,66	1	76	6 333,33	56,7
	73011 - Działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk	0	24	0,00	0	27	0,00	0,0
	01	0	24	0,00	0	27	0,00	0,0
	73013 - Działalność w zakresie umiędzynarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego	0	118	0,00	0	184	0,00	0,0
	01	0	118	0,00	0	184	0,00	0,0
	73014 - Działalność dydaktyczna i badawcza	6 174	516 371	6 969,69	6 179	564 616	7 614,72	109,3

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2022 r.			Wykonanie 2023 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia według Rb-70 tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	01	6 174	516 371	6 969,69	6 179	564 616	7 614,72	109,3
	73016 - Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	0	58	0,00	0	62	0,00	0,0
	01	0	58	0,00	0	62	0,00	0,0
	73018 - Programy i przedsięwzięcia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki	1	520	43 333,33	0	336	0,00	0,0
	01	1	520	43 333,33		336	0,00	0,0
	73090 - Rozliczenia środków ewidencjonowanych do 2018 r. w działach "730 - Nauka" i "803 - Szkolnictwo wyższe"	0	22	0,00	0	19	0,00	0,0
	01	0	22	0,00	0	19	0,00	0,0
	73095 - Pozostała działalność	6	1 455	20 208,33	4	1 515	31 583,33	156,3
	01	6	1 455	20 208,33	4	1 516	31 583,33	156,3
2.	750 - Administracja publiczna	484	62 357	10 736,39	519	74 154	11 906,55	110,9
	75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym:	484	62 357	10 736,39	519	74 154	11 906,55	110,9
	01	21	2 280	9 047,61	18	2 310	10 694,44	118,2
	02	3	653	18 138,88	3	852	23 666,67	130,5
	03	460	59 424	10 765,21	498	70 992	11 879,52	110,4
3.	801 - Oświata i wychowanie	11 150	817 668	6 111,12	11 352	918 977	6 746,07	110,4
	80132 - Szkoły artystyczne, w tym:	11 036	806 304	6 088,43	11 232	905 945	6 721,46	110,4
	01	2 319	143 948	5 172,77	2 333	167 795	5 993,53	115,9
	14	8 717	662 356	6 332,03	8 899	738 150	6 912,29	109,2
	80143 - Jednostki pomocnicze szkolnictwa, w tym:	79	8 606	9 078,05	81	9 731	10 011,32	110,3
	01	36	4 196	9 712,96	38	4 645	10 186,40	104,9
	14	43	4 410	8 546,51	43	5 086	9 856,59	115,3
	80148 - Stołówki szkolne i przedszkolne, w tym:	26	1 463	4 689,10	31	2 029	5 454,30	116,3
	01	26	1 463	4 689,10	31	2 029	5 454,30	116,3
	80195 - Pozostała działalność, w tym:	9	1 295	11 990,74	8	1 272	13 250,00	110,5
	01	5	618	10 300,00	4	608	12 666,67	123,0
	03	4	620	12 916,66	4	656	13 666,67	105,8

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2022 r.			Wykonanie 2023 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia według Rb-70 tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
								tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	14	0	57	0,00	0	8	0,00	0,0
4.	854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	510	33 371	5 452,77	516	38 396	6 200,90	113,7
	85410 - Internaty i bursy szkolne, w tym:	510	33 371	5 452,77	516	38 396	6 200,90	113,7
	01	316	18 267	4 817,24	316	21 120	5 569,62	115,6
	14	194	15 104	6 487,97	200	17 276	7 198,33	110,9
5.	921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 565	123 120	6 555,91	1 572	135 341	7 174,57	109,4
	92117 - Archiwa, w tym:	1 565	123 120	6 555,91	1 572	135 341	7 174,57	109,4
	01	328	22 626	5 748,47	319	24 247	6 334,12	110,2
	02	3	496	13 777,77	3	498	13 833,33	100,4
	03	1 234	99 998	6 752,97	1 250	110 596	7 373,07	109,2

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

7.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 24 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		220 704,8	273 672,0	362 473,2	283 750,1	128,6	103,7	78,3
1.	730 – Szkolnictwo wyższe i nauka	9 174,3	23 252,0	17 232,0	8 208,3	89,5	35,3	47,6
1.1.	Program operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (PO IiŚ)	7 993,0	5 300,0	9 807,2	6 333,8	79,2	119,5	64,6
1.2.	Norweski Mechanizm Finansowy (NMF)	0,0	44,0	76,3	63,2	0,0	143,6	82,8
1.3.	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)	0,0	132,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.	Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MFEOG)	1 181,3	17 776,0	7 348,5	1 811,3	153,3	10,2	24,6
2.	750 – Administracja publiczna	459,7	269,0	270,3	258,1	56,1	95,9	95,5
2.1.	Program operacyjny „Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020” (POWER)	240,1	269,0	270,3	258,1	107,5	95,9	95,5
2.2.	NMF	111,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.	MFEOG	108,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	801 – Oświata i wychowanie	7 340,4	33 759,0	31 912,3	20 487,9	279,1	60,7	64,2
3.1.	PO IiŚ	6 974,8	15 058,0	31 111,9	20 468,0	293,5	135,9	65,8
3.2.	MFEOG	0,0	17 776,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3.	FEnIKS	0,0	132,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.4.	NMF	0,0	44,0	44,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.5.	POWER	90,9	749,0	715,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.6.	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)	0,0	0,0	21,5	0,0	0,0	0,0	0,0
3.7.	Regionalne Programy Operacyjne	274,6	0,0	20,0	19,9	7,2	0,0	99,5
4.	921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	203 730,4	216 392,0	313 058,6	254 795,7	125,1	117,7	81,4
4.1.	PO IiŚ	113 997,3	71 449,0	150 729,7	96 653,1	84,8	135,3	64,1
4.2.	FEnIKS	0,0	2 376,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.3.	MFEOG	89 733,1	142 213,0	161 645,7	157 565,3	175,6	110,8	97,5
4.4.	NMF	0,0	354,0	683,1	577,3	0,0	163,1	84,5

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej – po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023.

7.8. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Część A – Zadania wynikające z ustawy tworzącej państwowy fundusz celowy									
1.	Promowanie lub wspieranie:	259 013,3	259 988,0	291 488,0	275 987,6	100,4	106,6	106,6	94,7
1.1.	ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym	139 338,7	133 000,0	144 516,4	138 850,3	95,5	99,6	104,4	96,1
1.2.	twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspieranie czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej	20 157,6	20 000,0	22 176,0	21 835,7	99,2	108,3	109,2	98,5
1.3.	działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego	57 064,0	59 339,0	68 885,0	61 787,8	104,0	108,3	104,1	89,7
1.4.	twórców i artystów, w tym w formie pomocy socjalnej	3 546,5	7 000,0	7 000,0	6 737,1	197,4	190,0	96,2	96,2
1.5.	zadań realizowanych w ramach projektów, w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych, z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	21 711,6	22 300,0	30 543,0	28 413,7	102,7	130,9	127,4	93,0
2.	Zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej	12 824,7	12 875,0	13 893,6	13 893,6	100,4	108,3	107,9	100,0
3.	Realizacja wypłat wynagrodzeń z tytułu wypożyczeni bibliotecznych	4 370,0	4 474,0	4 474,0	4 469,4	102,4	102,3	99,9	99,9
Część B – Plan finansowy w układzie memoriałowym									
I.	Stan na początek roku	25 959,1	1 534,0	32 811,5	32 811,5	5,9	126,4	2 138,9	100,0
1.	Środki pieniężne	25 684,4	1 168,0	32 567,0	32 567,0	4,5	126,8	2 788,8	100,0
2.	Należności	277,2	366,0	259,8	259,8	132,0	93,7	71,0	100,0

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	Zobowiązania	-2,6	0,0	-15,4	-15,4	0,0	599,3	0,0	100,0
II.	Przychody	266 261,7	259 000,0	259 000,0	303 126,6	97,3	113,8	117,0	117,0
1.	Odsetki	2 410,9	700,0	700,0	4 473,8	29,0	185,6	639,1	639,1
2.	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych niezależnie lub w nadmiernej wysokości	354,5	300,0	300,0	479,1	84,6	135,2	159,7	159,7
3.	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	1 030,2	1 100,0	1 100,0	995,6	106,8	96,6	90,5	90,5
4.	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych	370,6	1 100,0	1 100,0	1 112,3	296,8	300,1	101,1	101,1
5.	Przychody państwowych funduszy celowych z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol państwa	261 871,4	255 600,0	255 600,0	295 461,3	97,6	112,8	115,6	115,6
6.	Inne	224,2	200,0	200,0	604,3	89,2	269,6	302,2	302,2
III.	Koszty realizacji zadań	259 013,5	259 000,0	291 500,0	275 987,9	100,0	106,6	106,6	94,7
1.	Dotacje na realizację zadań bieżących	161 871,9	154 113,0	172 346,4	167 129,1	95,2	103,2	108,4	97,0
2.	Środki na realizację zadań bieżących przekazane innym podmiotom	12 824,7	12 875,0	13 893,6	13 893,6	100,4	108,3	107,9	100,0
3.	Transfery na rzecz ludności, z tego:	3 546,5	7 000,0	7 000,0	6 737,1	197,4	190,0	96,2	96,2
3.1.	- nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń	2 265,0	2 500,0	3 400,0	3 380,0	110,4	149,2	135,2	99,4
3.2.	- nagrody konkursowe	1 281,5	1 500,0	1 800,0	1 788,1	117,1	139,5	119,2	99,3
3.3.	- pomoc socjalna	0,0	3 000,0	1 800,0	1 569,0	0,0	0,0	52,3	87,2
4.	Koszty własne	0,3	2,0	12,0	0,3	740,7	107,4	14,5	2,4
4.1.	- zakup usług	0,3	2,0	2,0	0,3	740,7	107,4	14,5	14,5

Lp.	Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.2.	- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Koszty inwestycyjne, w tym:	80 770,1	85 000,0	98 248,0	88 227,8	105,2	109,2	103,8	89,8
5.1.	- dotacje inwestycyjne	80 770,1	85 000,0	98 248,0	88 227,8	105,2	109,2	103,8	89,8
6.	Pozostałe, w tym:	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6.1.	- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IV.	Stan na koniec roku	32 811,5	1 534,0	311,5	59 438,1	4,7	181,2	3 874,7	19 082,4
1.	Środki pieniężne	32 567,0	1 534,0	311,5	58 878,1	4,7	180,8	3 838,2	18 902,6
2.	Należności	259,8	0,0	0,0	560,0	0,0	215,5	0,0	0,0
3.	Zobowiązania	-15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Część E – Dane uzupełniające									
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	32 567,0	1 534,0	311,5	58 878,1	4,7	180,8	3 838,2	18 902,6
1.1.	- overnight	567,0	134,0	11,5	8 878,1	23,6	1 565,7	6 625,5	7 7329,1
1.2.	- terminowe	32 000,0	1 400,0	300,0	50 000,0	4,4	156,3	3 571,4	16 666,7

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-40 z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2023.

7.9. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja Kultury i Środków Przekazu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej